

Jan Jastrzębski **Prawo do życia w czystym środowisku a dobra osobiste – glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20**

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 391).

Literatura

Almond R.E.A., Grooten M., Juffe Bignoli D., Petersen T. (red.), WWF Living Planet Report 2022: Building a Nature-Positive Society, Gland 2022.

Ciućkowska K., Smog a dobra osobiste. Glosa do uchwały Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2022, nr 11, s. 30-40.

Derlatka M., Garlicki L., [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. II, red. L. Garlicki, M. Zubik, Warszawa 2016.

Doktór-Bindas K., Prawo do czystego powietrza, "Przegląd Konstytucyjny" 2020, nr 4, s. 95-127.

Grzeszak T., Dobro osobiste jako dobro zindywidualizowane, „Przegląd Sądowy" 2018, nr 4, s. 7-41.

Hejbudzki M., Normatywne podstawy wprowadzenia do polskiego porządku prawnego koncepcji prawa podmiotowego do życia w czystym środowisku, "Studia Prawnoustrojowe" 2019, nr 43, s. 121-139. <https://doi.org/10.31648/sp.4604>

Janiszewska B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, Część ogólna, cz. 1 (art. 1-554), red. J. Gudowski, Warszawa 2021.

Kłos L., Świadomość ekologiczna Polaków - przegląd badań, Uniwersytet Szczeciński, "Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania" 2015, t. 2 (42), s. 35-44. <https://doi.org/10.18276/sip.2015.42/2-03>

Krystman M., Prawo do oddychania czystym powietrzem jako dobro osobiste. Glosa do uchwały Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2022, nr 9, s. 38-46.

Księżak P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna, red. M. Pyziak-Szafnicka, P. Księżak, Warszawa 2014.

Machnikowski P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2019.

Mazur P., Prawo osobiste do korzystania z wartości środowiska naturalnego, "Państwo i Prawo" 1999, nr 11, s. 51-62.

Nowakowski T., Przekroczenie norm jakości powietrza a ochrona dóbr osobistych. Glosa do uchwały SN z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2022, nr 5, s. 3-17.

Panowicz-Lipska J, [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz. Art. 1-352, red. M. Gutowski, Warszawa 2021.

Radwański Z., Prawo cywilne - część ogólna, Warszawa 2004.

Radwański Z., Olejniczak A., Prawo cywilne - część ogólna, Warszawa 2017.

Sadomski J., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. K. Osajda, W. Borysiak, Warszawa 2021.

Skoczylas J.J., Ochrona środowiska według przepisów o dobrach osobistych, "Nowe Prawo" 1980, nr 7-8, s. 27-40.

Skorupka A., Prawo do życia w czystym środowisku. Glosa do uchwały SN z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Przegląd Sądowy" 2022, nr 5, s. 112-120.

Sobolewski P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. K. Osajda, W. Borysiak, Warszawa 2021.

Szczepaniak R., Odpowiedzialność odszkodowawcza władz publicznych za skutki zanieczyszczonego powietrza. Glosa do uchwały SN z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2022, nr 6, s. 3-23.

Trzewik J., Prawo do życia w czystym środowisku umożliwiającym oddychanie powietrzem atmosferycznym spełniającym standardy jakości jako dobro osobiste - glosa do zagadnienia prawnego zarejestrowanego w Sądzie Najwyższym, III CZP 27/20, "Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego" 2021, nr 4, s. 57-62. <https://doi.org/10.33226/0137-5490.2021.4.8>

Trzewik J., Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Przegląd Prawa Konstytucyjnego" 2022, nr 2, s. 389-397. <https://doi.org/10.15804/ppk.2022.02.29>

Wereśniak-Masri I., Prawo do czystego środowiska i prawo do czystego powietrza jako dobra osobiste, "Monitor Prawniczy" 2018, nr 17, s. 937-945.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 10 lipca 1975 r., I CR 356/75, LEX nr 344145.

Postanowienie SN z 20 lipca 1984 r., II CR 5/84, LEX nr 8606.

Wyrok SN z 6 maja 2010 r., II CSK 640/09, LEX nr 598758.

Uchwała SN z 19 listopada 2010 r., III CZP 79/10, LEX nr 612168.

Wyrok SN z 7 grudnia 2011 r., II CSK 160/11, LEX nr 1112726.

Uchwała SN z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, LEX nr 3180102.

Wyrok SA w Białymstoku z 16 kwietnia 2014 r., I ACa 16/14, LEX nr 1451587.

Wyrok SO w Gliwicach z 9 grudnia 2021 r., III Ca 1548/18, LEX nr 3307532.

Wyrok SR w Rybniku z 30 maja 2018 r., II C 1259/15, LEX nr 2579727.

Wyrok SR dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z 24 stycznia 2019 r., VI C 1043/18, LEX nr 2817690.

Wyrok SR dla m. st. Warszawy w Warszawie z 1 października 2019 r., II C 661/19, LEX nr 2817676.

Wyrok SR dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z 17 lutego 2020 r., I C 3954/18, LEX nr 3127481.

Piotr Łażnia, Norbert Sitko **Prawo do czystego środowiska a dobra osobiste – analiza na tle polskiego orzecznictwa i doktryny prawa cywilnego**

Akty prawne

Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-Making and Access to Justice in Environmental Matters, Aarhus, Denmark, on 25 June 1998,

<https://unece.org/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf> (dostęp: 22.03.2022).

Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, 1972,

https://www.ipcc.ch/apps/nj-lite/srex/nj-lite_download.php?id=6471 (dostęp: 22.03.2022).

The Rio Declaration on Environment and Development, Rio De Janeiro 1992, https://www.iau-hesd.net/sites/default/files/documents/rio_e.pdf (dostęp: 22.03.2022).

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalona przez Sejm Ustawodawczy w dniu 22 lipca 1952 r. (Dz.U. z 1976 r. Nr 7, poz. 36 ze zm.).

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

Ustawa z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.).

Rozporządzenie Rady Ministrów z 18 grudnia 2007 r. w sprawie warunków, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową (Dz.U. Nr 249, poz. 1851).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.Urz. UE L 152, s. 1, ze zm.).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78 (WE), nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.Urz. UE L 347, s. 549).

Literatura

Banaszczyk Z., [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz. Art. 1-44910, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2020.

Brzozowski A., Kocot W.J., Skowrońska-Bocian E., Prawo cywilne. Część ogólna, Warszawa 2022.

Ciućkowska K., Smog a dobra osobiste. Glosa do uchwały Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2022, nr 11, s. 30-40.

Doktor-Bindas K., Prawo do czystego powietrza, "Przegląd Konstytucyjny" 2020, nr 4, s. 95-127.

Dybowski T., W sprawie przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody (przyczynek do dyskusji nad treścią art. 362 k.c.), "Nowe Prawo" 1977, nr 6, s. 461-471.

Gawlik B., Ochrona dóbr osobistych. Sens i bezsens tzw. praw podmiotowych osobistych, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej" 1985, nr 41, s. 123-141.

Grzybowski S., [w:] System prawa cywilnego, t. 1, Część ogólna, red. S. Grzybowski, W. Czachórski, Ossolineum, 1985.

Grzybowski S., Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 10 lipca 1975 r., I CR 356/75, "Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych" 1976, nr 12, poz. 232.

Hejbudzki M., Normatywne podstawy wprowadzenia do polskiego porządku prawnego koncepcji prawa podmiotowego do życia w czystym środowisku, "Studia Prawnoustrojowe" 2019, nr 43, s. 121-139. <https://doi.org/10.31648/sp.4604>

Janiszewska B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, Część ogólna, cz. 1 (art. 1-554), red. J. Gudowski, Warszawa 2021.

Kalus S., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, Część ogólna (art. 1-125), red. M. Fras, M. Habdas, Warszawa 2018.

Kopff A., Koncepcja praw do intymności i do prywatności życia osobistego (zagadnienia konstrukcyjne), "Studia Cywilistyczne" 1972, t. 20, s. 3-44.

Krystman M., Prawo do oddychania czystym powietrzem jako dobro osobiste. Glosa do uchwały Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2022, nr 9, s. 38-46.

Księżak P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna, red. M. Pyziak-Szafnicka, P. Księżak, Warszawa 2014.

Machnikowski P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2021.

Mendecka K., Ochrona zdrowia dzieci - aspekty prawne i etyczne (na kanwie wyroku NSA z 17 grudnia 2021 r., III OSK 4794/21), "Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego" 2023, nr 1, s. 82-95.

Mikosz R., Bezczynność sejmiku województwa w sprawie planu działań krótkoterminowych, [w:] Prawne instrumenty ochrony powietrza, red. F. Nawrot, E. Radecka, Katowice 2018.

Nowakowski T., Kilka uwag w przedmiocie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za zły stan powietrza w kontekście ochrony dóbr osobistych, "Studia Prawa Prywatnego" 2021, nr 3-4, s. 31-41.

Nowakowski T., Przekroczenie norm jakości powietrza a ochrona dóbr osobistych. Glosa do uchwały SN z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2022, nr 5, s. 3-17.

Olczyk M., Bezprawność zachowania sprawcy jako przesłanka odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych, [w:] Sądowe Komentarze Tematyczne. Dobra osobiste i ich ochrona, red. M. Romańska, Warszawa 2020.

Panowicz-Lipska J., [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz. Art. 1-352, red. M. Gutowski, Warszawa 2018.

Pazdan M., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 1, Prawo cywilne - część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2012.

Radecki W., Cywilnoprawna ochrona środowiska, cz. 2, "Problemy Praworządności" 1976, nr 11-12.

Radwański Z., Koncepcja praw podmiotowych osobistych, "Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny" 1988, nr 2, s. 1-22.

Radwański Z., Olejniczak A., Prawo cywilne - część ogólna, Warszawa 2021.

Regan J., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. M. Załucki, Warszawa 2023.

Safjan M., Refleksje wokół konstytutywnych uwarunkowań rozwoju ochrony dóbr osobistych, "Kwartalnik Prawa Prywatnego" 2002, nr 1, s. 223-246.

Skorupka A., Prawo do życia w czystym środowisku. Glosa do uchwały SN z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, "Przeгляд Sądowy" 2022, nr 5, s. 112-120.

Sobolewski P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, Część ogólna. Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny. Prawo o notariacie (art. 79-95 i 96-99), red. K. Osajda, Warszawa 2017.

Szczepaniak R., Smog a odpowiedzialność odszkodowawcza władz publicznych, "Zeszyty Prawnicze BAS" 2020, nr 2 (66), s. 26-48. <https://doi.org/10.31268/ZPBAS.2020.28>

Topolska P., Prawo do czystego środowiska naturalnego - od deklaracji sztokholmskiej po eksplorację kosmiczną, "Gdańskie Studia Prawnicze" 2019, nr 2 (42), s. 325-335.

Trzewik J., Prawo do życia w czystym środowisku umożliwiającym oddychanie powietrzem atmosferycznym spełniającym standardy jakości jako dobro osobiste - glosa do zagadnienia prawnego zarejestrowanego w Sądzie Najwyższym, III CZP 27/20, "Przeгляд Ustawodawstwa Gospodarczego" 2021, nr 4, s. 57-62. <https://doi.org/10.33226/0137-5490.2021.4.8>

Wereśniak-Masri I., Prawo do czystego środowiska i prawo do czystego powietrza jako dobra osobiste, "Monitor Prawniczy" 2018, nr 17, s. 937-945.

Wolter A., Ignatowicz J., Stefaniuk K., Prawo cywilne. Zarys części ogólnej, Warszawa 2020.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 10 lipca 1975 r., I CR 356/75, LEX nr 344145.

Wyrok SN z 10 czerwca 1977 r., II CR 187/77, LEX nr 7947.

Postanowienie SN z 20 lipca 1984 r., II CR 5/84, LEX nr 8606.

Wyrok SN z 6 maja 2010 r., II CSK 640/09, LEX nr 598758.

Wyrok SN z 19 listopada 2010 r., III CZP 79/10, LEX nr 612168.

Uchwała SN z 28 maja 2021 r., III CZP 27/20, LEX nr 3180102.

Wyrok SA w Katowicach z 20 stycznia 2014 r., V ACa 649/13, LEX nr 1439040.

Wyrok SA w Katowicach z 1 lutego 2018 r., I ACa 813/17, LEX nr 2460047.

Postanowienie SO w Gliwicach z 24 stycznia 2020 r., III Ca 1548/18, niepubl.

Wyrok SR w Rybniku z 30 maja 2018 r., II C 1259/15, LEX nr 2579727.

Piotr Łażnia, Norbert Sitko Prawo do czystego środowiska... 41

Wyrok SR dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z 24 stycznia 2019 r., VI C 1043/18, LEX nr 2817690.

Wyrok SR dla m. st. Warszawy w Warszawie z 1 października 2019 r., II C 661/19, LEX nr 2817676.

Wyrok NSA z 15 marca 2018 r., II FSK 3579/17, ONSAiWSA 2019, nr 4, poz. 66.

Wyrok NSA z 16 listopada 2021 r., III OSK 4128/21, LEX nr 3257732.

Wyrok NSA z 8 grudnia 2021 r., III FSK 3441/21, LEX nr 3294790.

Wyrok WSA w Szczecinie z 11 sierpnia 2021 r., I SA/Sz 301/21, LEX nr 3210736.

Wyrok WSA w Białymstoku z 27 października 2021 r., I SA/Bk 427/21, LEX nr 3256413.

Źródła internetowe

Najwyższa Izba Kontroli, Informacja o wynikach kontroli. Eliminacja niskiej emisji z kotłowni przydomowych i gminnych w województwie śląskim, nr ewid. 191/2016/P/16/065/LKA, Delegatura w Katowicach, [2016], https://www.nik.gov.pl/kontrole/wyniki-kontroli-nik/pobierz,lka~p_16_065_201606220536141466573774~02,typ,kk.pdf (dostęp: 16.03.2022).

Marcin Dziewierski Podmioty uprawnione do złożenia wniosku dekretowego na podstawie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego. Problem posiadania gruntu przez właściciela

Akty prawne

Kodeks Napoleona, [w:] K. Sójka-Zielińska, Kodeks Napoleona. Historia i współczesność, Warszawa 2015.

Dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z 7 września 1944 r. o komisjach mieszkaniowych (Dz.U. Nr 4, poz. 18 ze zm.).

Dekret z 2 marca 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz.U. Nr 9, poz. 45).

Ustawa z 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz.U. Nr 17, poz. 97 ze zm.).

Dekret z 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz.U. Nr 50, poz. 279 ze zm.).

Dekret z 26 października 1945 r. o prawie zabudowy (Dz.U. Nr 50, poz. 280).

Dekret z 26 października 1945 r. o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz.U. Nr 50, poz. 281 ze zm.).

Dekret z 21 grudnia 1945 r. o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu (Dz.U. z 1946 r. Nr 4, poz. 27 ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Odbudowy z 7 kwietnia 1946 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej w sprawie obejmowania gruntów w posiadanie przez gminę m.st. Warszawy (Dz.U. Nr 16, poz. 112).

Dekret z 11 października 1946 r. – Prawo rzeczowe (Dz.U. Nr 57, poz. 319 ze zm.).

Ustawa z 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (Dz.U. Nr 17, poz. 70 ze zm.).

Uchwała nr 11 z 27 stycznia 1965 r. w sprawie oddania niektórych terenów na obszarze m. st. Warszawy w wieczyste użytkowanie (M.P. Nr 6, poz. 18).

Ustawa z 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. Nr 22, poz. 99 ze zm.).

Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.).

Ustawa z 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz.U. z 2021 r. poz. 795).

Ustawa z 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 431).

Literatura

Buczek E., Kopeć M., Własność i użytkowanie gruntów na obszarze m. st. Warszawy. Komentarz, LEX 2014.

Dalkowska A., Nejbart D., [w:] Szczególne zasady usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, red. M. Boczkowska i in., LEX 2018.

Gołaczyński J., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 4, Prawo rzeczowe, red. E. Gniewek, Warszawa 2021.

Hadrowicz S., Kontrowersje wokół przesłanki „posiadania” z art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego a Kodeks Napoleona, „Monitor Prawniczy” 2021, nr 9, s. 481–489.

Janczarska E., Turower A., Odszkodowanie za grunty warszawskie utracone na mocy dekretu Bieruta, „Temidium” 2018, nr 1, s. 37–43.

Jędrejek G., Wpływ romańskiej koncepcji posiadania na polską naukę prawa w XIX w., „Rocznik Nauk Prawnych” 2004, t. XIV, z. 1, s. 129–153.

Kaliński M., Glosa do wyroku WSA w Warszawie z 29 marca 2006 r., I SA/Wa 1146/05, „Samorząd Terytorialny” 2007, nr 10, s. 69–71.

Kunicki A., Glosa do wyroku SN z 3 czerwca 1966 r., III CR 108/66, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 1967, nr 10, poz. 234.

Lackoroński B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. serii K. Osajda, red. tomu W. Borysiak, Warszawa 2022, t. II.

Machnikowski P., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 3, Prawo rzeczowe, red. T. Dybowski, Warszawa 2003.

Orłowska I., Nieruchomości warszawskie – skutki wprowadzenia Dekretu z 26 października 1945 r., „Nieruchomości” 2006, nr 7, s. 9–11.

Wiśniewski R., Pojęcie spadku wakującego i jego interpretacja we współczesnych postępowaniach sądowych i administracyjnych, „Co do Zasady. Studia i Analizy Prawne” 2019, nr 1, s. 37–55.

Zaradkiewicz K., Posiadanie jako przesłanka nabycia roszczeń z dekretu warszawskiego, „Nieruchomości” 2019, nr 1, s. 13–44.

Zaradkiewicz K., Romańska teoria posiadania a Kodeks cywilny, „Studia Iuridica” 2016, nr 64, s. 99–112.

Orzecznictwo

Uchwała TK z 18 czerwca 1996 r., W 19/95, OTK 1996, nr 3, poz. 25.

Wyrok TK z 28 czerwca 2000 r., K 25/99, OTK 2000, nr 5, poz. 141.

Wyrok TK z 12 maja 2015 r., P 46/13, OTK-A 2015, nr 5, poz. 62.

Wyrok TK z 19 lipca 2016 r., Kp 3/15, OTK-A 2016, poz. 66.

Wyrok SN z 8 maja 1992 r., III ARN 23/92, LEX nr 5355.

Wyrok NSA (w Warszawie) z 17 stycznia 2002 r., I SA 1482/00, LEX nr 81770.

Wyrok NSA z 10 listopada 2006 r., I OSK 32/06, LEX nr 292065.

Uchwała NSA (7) z 5 listopada 2007 r., I OPS 2/07, ONSAiWSA 2008, nr 1, poz. 5.

Uchwała NSA (7) z 26 listopada 2008 r., I OPS 5/08, ONSAiWSA 2009, nr 2, poz. 18.

Wyrok WSA w Warszawie z 19 lipca 2006 r., I SA/Wa 481/06, LEX nr 259545.

Wyrok WSA w Warszawie z 3 czerwca 2011 r., I SA/Wa 1558/10, LEX nr 991537.

Wyrok WSA w Warszawie z 9 marca 2017 r., I SA/Wa 1688/16, LEX nr 2268774.

Wyrok WSA w Warszawie z 19 lutego 2019 r., I SA/Wa 1041/18, LEX nr 2683246.

Wyrok WSA w Warszawie z 22 maja 2019 r., I SA/Wa 2145/18, LEX nr 2722457.

Wyrok WSA w Warszawie z 22 maja 2019 r., I SA/Wa 2146/18, LEX nr 2730649.

Wyrok WSA w Warszawie z 6 sierpnia 2019 r., I SA/Wa 1724/18, LEX nr 2725825.

Wyrok WSA w Warszawie z 12 grudnia 2019 r., I SA/Wa 1664/19, LEX nr 3014674.

Wyrok WSA w Warszawie z 30 października 2020 r., I SA/Wa 1985/18, LEX nr 3280450.

Wyrok WSA w Warszawie z 6 listopada 2020 r., I SA/Wa 1368/18, LEX nr 3179846.

Źródła internetowe

Łętowska E., Mechanizm dekretu Bieruta. Dlaczego potrzebna była przesłanka posiadania?, Konstytucyjny.pl, 2.08.2017, <http://konstytucyjny.pl/mechanizm-dekretu-bierutadlaczego-potrzebna-byla-przeslanka-posiadania/> (dostęp: 29.01.2022).

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa oraz niektórych innych ustaw, VIII kadencja, druk sejm. nr 2033, 15.11.2017, <https://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=B-8234063CA37A51AC12581E00039E0BE> (dostęp: 29.01.2022).

Wiśniewski R., Przesłanka posiadania dotyczyła jedynie następców prawnych dotychczasowego właściciela nieruchomości warszawskiej i po 1946 r. straciła na znaczeniu, „Co do Zasady”, 8.08.2019, <https://codozasady.pl/p/przeslanka-posiadania-dotyczylajedynie-nastepcow-prawnych-dotychczasowego-wlasciciela-nieruchomosci> (dostęp: 19.03.2022).

Jan Krajewski **Nowe oblicze wyzysku – nowelizacja art. 388 Kodeksu cywilnego w świetle efektywnej ochrony obrotu gospodarczego i prawnego instrumentarium stron umowy**

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2459).

Literatura

Andrzejewski J., Wyzysk (art. 388 Kodeksu cywilnego) w polskim prawie prywatnym a obrót dziełami sztuki, „Santander Art and Culture Review” 2016, nr 1, s. 103–134.

Bagińska E., Glosa do wyroku Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z 27 września 2005 r., V CK 191/05, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2007, nr 7–8.

Buczowski K., Wojtaszek M., Lichwa pieniężna – zagadnienia cywilnoprawne, „Przegląd Prawa Handlowego” 1999, nr 8, s. 36–45.

Grebieniow A., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. IIIA, red. K. Osajda, Warszawa 2020.

Lewaszkiwicz-Petrykowska B., Wady oświadczenia woli w polskim prawie cywilnym, Warszawa 1973.

Machnikowski P., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 5, Prawo zobowiązań – część ogólna, red. E. Łętowska, Warszawa 2006.

Nazaruk P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, red. J. Ciszewski, P. Nazaruk, Warszawa 2022.

Nowakowski T., O nowelizacji art. 388 Kodeksu cywilnego – uwagi krytyczne, „Rejent” 2022, nr 5, s. 26–47.

Nykiel Ł., Nowela Kodeksu cywilnego i Kodeksu postępowania cywilnego. Wybrane zagadnienia, „Temidium” 2022, nr 1, s. 39–43.

Robaczyński W., Wojewoda M., Wyzysk, art. 58 Kodeksu cywilnego i problem zastrzegania nadmiernych odsetek umownych, „Przegląd Sądowy” 2004, nr 11–12, s. 31–50.

Trzaskowski R., Skutki sprzeczności umów obligacyjnych z prawem. W poszukiwaniu sankcji skutecznych i proporcjonalnych, Warszawa 2013.

Trzaskowski R., Żuławska C., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. III, Zobowiązania – część ogólna, red. J. Gudowski, Warszawa 2018.

Węgrzynowski Ł., Odmowa dokonania przez notariusza czynności prawnej sprzecznej z zasadami współżycia społecznego, „Przeгляд Sądowy” 2015, nr 1, s. 33–46.

Zakrzewski P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. III, Zobowiązania. Część ogólna (art. 353–534), red. M. Fras, M. Habdas, Warszawa 2018.

Zaremba M., Ochrona małych i średnich przedsiębiorców przed eksploatacją ze strony dużych podmiotów rynkowych (relacja B2b), „Internetowy Kwartalnik Antymonopolowy” 2017, nr 1, s. 20–34.

Zoll F., Potrzeba i kierunek nowelizacji kodeksowego ujęcia problematyki wzorców umownych, „Przeгляд Legislacyjny” 1997, nr 1, s. 67–98.

Żuławska C., [w:] Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, t. I–II, red. G. Bieniek, Warszawa 2011.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 27 września 2005 r., V CK 191/05, LEX nr 274285.

Wyrok SN z 14 stycznia 2010 r., IV CSK 432/09, LEX nr 564991.

Wyrok SN z 19 września 2013 r., I CSK 651/12, LEX nr 1396293.

Wyrok SN z 15 czerwca 2018 r., I CSK 491/17, LEX nr 2506134.

Wyrok SN z 14 kwietnia 2021 r., IV CSKP 5/21, LEX nr 3219895.

Wyrok SA w Łodzi z 12 lipca 2013 r., I ACa 201/13, LEX nr 1345544.

Wyrok SA w Warszawie z 13 marca 2018 r., VI ACa 1698/16, LEX nr 2516063.

Wyrok SA w Szczecinie z 12 sierpnia 2020 r., I ACa 540/19, LEX nr 3114799.

Wyrok SA w Krakowie z 24 czerwca 2021 r., I AGa 338/19, LEX nr 3247935.

Źródła internetowe

Opinia Związku Banków Polskich o projekcie ustawy z druku sejm. nr 1344 z 6.07.2021 r. (IX kadencja Sejmu RP),

<https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/CB49EF8571D7F90CC125870B004E487D/%24File/1344-001.pdf> (dostęp: 28.03.2022).

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (UD 111), Ocena skutków regulacji, Sejm IX kadencji, 28.06.2021 r., druk sejm. nr 1344,

<https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/2CA9B3E5A474682EC125870400399EFD/%24File/1344.pdf> (dostęp: 28.03.2022).

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (UD 111), Uzasadnienie, Sejm IX kadencji, 28.06.2021 r., druk sejm. nr 1344,

<https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/2CA9B3E5A474682EC125870400399EFD/%24File/1344.pdf> (dostęp: 28.03.2022).

Uwagi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej z 20.10.2020 r. (IX kadencja Sejmu RP),

<https://legislacja.gov.pl/docs//2/12338855/12725884/12725887/dokument471323.pdf> (dostęp: 28.03.2022).

Uwagi Sądu Najwyższego do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (UD 111) z 21.10.2020 r. (IX kadencja Sejmu RP),
<https://legislacja.gov.pl/docs//2/12338855/12725884/12725887/dokument471313.pdf> (dostęp: 28.03.2022).

Małgorzata Biszczanik Koncepcja ogólnej bezprawności czynu w kontekście okoliczności wyłączających odpowiedzialność cywilną

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.).

Literatura

Bielski M., Koncepcja kontratypów jako okoliczności wyłączających karalność, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2010, nr 2, s. 25–50.

Buchała K., Zoll A., Polskie prawo karne, Warszawa 1995.

Gáspárdy L., Kumulacja naruszeń norm zabraniających niektórych czynności prawnych, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1969, nr 2, s. 13–26.

Herzberg R.D., Handeln in Unkenntnis einer Rechtfertigungslage, „Juristische Arbeitsblätter“ 1986, nr 4, s. 190–201.

Jędrzejewski Z., Bezprawność jako element przestępności czynu, Warszawa 2009.

Jędrzejewski Z., Okoliczności wyłączające bezprawność, [w:] System Prawa Karnego, t. 4, Nauka o przestępstwie. Wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej, red. L.K. Paprzycki, Warszawa 2016.

Jędrzejewski Z., Uwagi o pojęciu przestępstwa w projekcie Kodeksu karnego, „Państwo i Prawo” 1993, nr 10, s. 90–96.

Kaczmarek T., Recenzja pracy R. Dębski, Pozaustawowe znamiona przestępstwa (O ustawowym charakterze norm prawa karnego i znamionach typu czynu zabronionego nieokreślonych w ustawie), „Państwo i Prawo” 1996, nr 8–9, s. 132–137.

Lachowski J., Wina w prawie karnym materialnym a wina w innych dziedzinach prawa, [w:] System Prawa Karnego, t. 3, Nauka o przestępstwie. Zasady odpowiedzialności, red. R. Dębski, Warszawa 2017.

Łabuda G., O kształcie norm charakteryzujących bezprawność i karalność przestępstw narażenia na niebezpieczeństwo, [w:] Nowa kodyfikacja prawa karnego, t. 15, red. T. Kalisz, Wrocław 2004.

Patryas W., Interpretacja karnistyczna. Studium metodologiczne, Poznań 1988.

Pohl Ł., Struktura normy sankcjonowanej w prawie karnym, Poznań 2007.

Pyziak-Szafnicka M., Prawo podmiotowe, [w:] System Prawa Prywatnego, t. 1, Prawo cywilne – część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2012.

Serwach M., Wina jako zasada odpowiedzialności cywilnej oraz okoliczność zwalniająca z obowiązku naprawienia szkody, „Wiadomości Ubezpieczeniowe” 2009, nr 1, s. 84–96.

Sośniak M., Bezprawność zachowania jako przesłanka odpowiedzialności cywilnej za czyny niedozwolone, Kraków 1959.

Tarapata S., Dobro prawne w strukturze przestępstwa. Analiza teoretyczna i dogmatyczna, Warszawa 2016.

Wąsek A., [w:] Kodeks karny. Komentarz, t. I, red. O. Górniok, Warszawa 2005.

Wolter W., Nauka o przestępstwie, Warszawa 1973.

Wolter W., O kontratypach i braku społecznej szkodliwości czynu, „Państwo i Prawo” 1969, nr 10, s. 502–511.

Wróbel W., Struktura normatywna przepisu prawa karnego, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1993, nr 3, s. 93–103.

Wróbel W., Zoll A., Polskie prawo karne, Kraków 2014.

Zelek M., O (nie)prawidłowości ujmowania działania na własne ryzyko jako kontratyp, „Palestra” 2018, nr 7–8, s. 81–90.

Zelek M., Wina w prawie karnym i prawie deliktów – przyczynek do dyskusji na temat tożsamości pojęcia winy w prawie polskim, „Acta Iuris Stetinensis” 2019, nr 26, s. 109–126.

<https://doi.org/10.18276/ais.2019.26-08>

Zoll A., Karalność i karygodność czynu jako odrębne elementy struktury przestępstwa, [w:] Teoretyczne problemy odpowiedzialności karnej w polskim i niemieckim prawie karnym. Materiały polsko-niemieckiego sympozjum prawa karnego, red. T. Kaczmarek, Wrocław 1990.

Zoll A., Okoliczności wyłączające bezprawność czynu (zagadnienia ogólne), Warszawa 1982.

Zoll A., O normie prawnej z punktu widzenia prawa karnego, „Krakowskie Studia Prawnicze” 1991, nr 23, s. 99–118.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 21 maja 2015 r., IV CSK 539/14, LEX nr 1682734.

Michał Macidłowski Odpowiedzialność odszkodowawcza podmiotów wykonujących władzę publiczną – uwagi na tle orzecznictwa trybunalskiego

Akty prawne

Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4.11.1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.).

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.).

Dyrektywa Rady 80/987/EWG z 20 października 1980 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich dotyczących ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz.Urz. L 283, s. 23, ze zm.).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE z 22 października 2008 r. w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz.Urz. UE L 283, s. 36).

Literatura

Bagińska E., Odpowiedzialność odszkodowawcza za wykonywanie władzy publicznej, Warszawa 2006.

Balcerzak M., Odpowiedzialność państwa-strony Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Studium prawnomiędzynarodowe, Toruń 2013.

Banaszczyk Z., Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej, Warszawa 2015.

Banaszczyk Z., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 6, Prawo zobowiązań – część ogólna, red. A. Olejniczak, Warszawa 2018.

Bącznyk-Rozwadowska K., Odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone w następstwie szczepień ochronnych, „Studia Prawa Prywatnego” 2021, nr 2, s. 1–17.

Bednarczyk-Płachta A., Kumela-Romańska M., Prawne aspekty odpowiedzialności odszkodowawczej państwa z tytułu czasowego ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej spowodowanego COVID-19. Wybrane zagadnienia, „Przegląd Prawa Prywatnego” 2020, nr 11, s. 37–54.

Bodnar A., Wykonywanie orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Polsce. Wymiar instytucjonalny, Warszawa 2018.

Bosek L., Bezprawie legislacyjne, Warszawa 2021.

Bosek L., Wild M., Kontrola konstytucyjności prawa. Komentarz praktyczny dla sędziów i pełnomocników procesowych. Wzory pism procesowych, Warszawa 2014.

Cebera A., Odpowiedzialność odszkodowawcza za niezgodne z prawem działania organów administracji publicznej, Warszawa 2018.

Ciżyńska A., Obowiązek wykonywania orzeczeń ETPC przez państwa-strony Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Analiza zagadnienia uwzględniająca zarys polskiego modelu wykonywania orzeczeń ETPC, [w:] Prawa i wolności konstytucyjne z perspektywy orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, red. A. Ciżyńska, K. Kos, Kraków 2018.

Czapliński W., Znaczenie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w procesie rozwoju prawa europejskiego, Warszawa 2021.

Dzienis P., Odpowiedzialność cywilna władzy publicznej, Warszawa 2006.

Garlicki L., Wojtyczek K., [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. 2, red. L. Garlicki, M. Zubik, Warszawa 2016.

Gudowski J., Cywilnoprawna odpowiedzialność sędziego (z uwzględnieniem aspektów historycznych i prawnoporównawczych), [w:] Rozprawy prawnicze. Księga pamiątkowa Profesora Maksymiliana Pazdana, red. L. Ogiegło, W. Popiołek, M. Szpunar, Kraków 2005.

Jastrzębski J., Glosa do wyroku TK z 7 lutego 2005 r., SK 49/03, „Palestra” 2007, nr 7–8, s. 308–320.

Juranek A.M., O zwyczajnej odpowiedzialności w niezwykłych czasach, czyli analiza odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa w związku z wykonywaniem władzy publicznej w stanach zagrożenia epidemicznego, epidemii i innych, równie niezwykłych, „Transformacje Prawa Prywatnego” 2021, nr 4, s. 89–109.

Kaliński M., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 6, Prawo zobowiązań – część ogólna, red. A. Olejniczak, Warszawa 2018.

Karaszewski G., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. J. Ciszewski, P. Nazaruk, Warszawa 2019.

Kępiński M., Szczepaniak R., O bezpośrednim stosowaniu artykułu 77 ust. 1 Konstytucji, „Państwo i Prawo” 2000, nr 3, s. 79–84.

Koncewicz T., Filozofia europejskiego wymiaru sprawiedliwości. O ewolucji fundamentów unijnego porządku prawnego, Warszawa 2020.

Kuźmicka-Sulikowska J., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2021.

Majerska A., Sowa A., Ubezpieczenia w transporcie. Praktyczne uwagi dla przedsiębiorców z branży TSL, Warszawa 2015.

Nazaruk P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. J. Ciszewski, P. Nazaruk, Warszawa 2019.

Pecyna M., Odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa za ograniczenia praw i wolności w czasie epidemii COVID-19, „Państwo i Prawo” 2020, nr 12, s. 23–37.

Półtorak N., Odpowiedzialność odszkodowawcza państwa za naruszenie prawa UE po 20 latach od orzeczenia w sprawie Francovich, „Europejski Przegląd Sądowy” 2014, nr 1, s. 79–83.

Safjan M., Ewolucja odpowiedzialności władzy publicznej – od winy funkcjonowania do bezprawności normatywnej, „Zeszyty Prawnicze UKSW” 2003, t. 3 (2), s. 143–177.

<https://doi.org/10.21697/zp.2003.3.2.07>

Safjan M., Matuszyk K.J., Odpowiedzialność odszkodowawcza władzy publicznej, Warszawa 2009.

Sonnenfeld R., Podstawowe zasady odpowiedzialności międzynarodowej państwa, [w:] Odpowiedzialność państwa w prawie międzynarodowym, red. R. Sonnenfeld, Warszawa 1980.

Stępkowski A., Zasada proporcjonalności w europejskiej kulturze prawnej. Sądowa kontrola władzy dyskrecyjnej w nowoczesnej Europie, Warszawa 2010.

Strugała R., Odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wynikające z zakazów prowadzenia działalności gospodarczej w okresie pandemii COVID-19, „Przegląd Prawa Handlowego” 2021, nr 5, s. 26–32.

Szpunar A., O odpowiedzialności odszkodowawczej państwa, „Państwo i Prawo” 1999, nr 6, s. 86–91.

Taborowski M., Glosa do wyroku TS z 26 stycznia 2010 r., C-118/08, LEX 2011.

Tuleja P., [w:] Konstytucja RP, t. I, Komentarz. Art. 1–86, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016.

Wiśniewski T., [w:] T. Wiśniewski, R. Bełczącki, Skarga nadzwyczajna w świetle systemu środków zaskarżenia w postępowaniu cywilnym, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2019.

Ziółkowski M., Wyrok ETPC jako orzeczenie stwierdzające niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia sądu cywilnego, „Europejski Przegląd Sądowy” 2010, nr 8, s. 4–10.

Zoll F., Południak-Gierz K., Bańczyk W., Zakres odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za szkody majątkowe spowodowane ograniczeniami wprowadzonymi w związku z COVID-19, „Studia Prawa Prywatnego” 2021, nr 3, s. 3–29.

Orzecznictwo

Wyrok TK z 4 grudnia 2001 r., SK 18/00, LEX nr 50257.

Wyrok TK z 23 września 2003 r., K 20/02, LEX nr 80984.

Wyrok TK z 7 października 2003 r., K 4/02, LEX nr 81785.

Wyrok TK z 7 lutego 2005 r., SK 49/03, LEX nr 146776.

Wyrok TK z 8 kwietnia 2010 r., P 1/08, LEX nr 575104.

Wyrok TK z 27 września 2012 r., SK 4/11, LEX nr 1217992.

Wyrok TK z 27 października 2015 r., SK 9/13, LEX nr 1821110.

Postanowienie SN z 20 stycznia 2022 r., I CNP 24/22, LEX nr 3303376.

Uchwała SN z 15 lutego 1971 r., III CZP 33/70, LEX nr 1156.

Wyrok SN z 6 października 2004 r., I CK 447/03, LEX nr 188470.

Wyrok SN z 6 maja 2016 r., I CSK 364/15, LEX nr 2045335.

Wyrok SA w Warszawie z 15 kwietnia 2016 r., I ACa 958/15, LEX nr 2149605.

Wyrok SO w Łodzi z 27 kwietnia 2021 r., VIII U 1007/21, LEX nr 3191724.

Wyrok TS z 19 listopada 1991 r. w sprawach połączonych: C-6/90 i C-9/90, A. Francovich i D. Bonifacci i in. v. Włochy, EU:C:1995:372.

Wyrok TS z 5 marca 1996 r. w sprawach połączonych: C-46/93 i C-48/93, Brasserie du Pêcheur S.A. v. Niemcy i The Queen v. Secretary of State for Transport, Factortame Ltd. i in., EU:C:1996:79.

Wyrok TS z 8 października 1996 r. w sprawach połączonych: C-178/94, C-179/94, C-188/94, C-189/94 i C-190/94, Erich Dillenkofer i in. v. Republika Federalna Niemiec, EU:C:1996:375.

Wyrok TS z 30 września 2003 r., C-224/01, Gerhard Köbler v. Republika Austrii, EU:C:2003:513.

Wyrok TS z 13 czerwca 2006 r., C-173/03, Traghetti del Mediterraneo SpA w likwidacji v. Włochy, EU:C:2006:391.

Wyrok TS z 24 marca 2009 r., C-445/06, Danske Slagterier v. Niemcy, EU:C:2009:178.

Wyrok TS z 29 października 2009 r., C-63/08, Virginie Pontin v. T-Comalux SA, EU:C:2009:666.

Wyrok TS z 26 stycznia 2010 r., C-118/08, Transportes Urbanos y Servicios Generales SAL v. Administración del Estado, EU:C:2010:39.

Wyrok ETPC z 19 czerwca 2006 r., 35014/97, Hutten-Czapska v. Polska, ECHR:2006:0619JUD003501497.

Wyrok ETPC z 1 marca 2022 r., 23126/16, Stăvilă v. Rumunia, ECHR:2022:0301JUD 002312616.

Wyrok ETPC z 3 marca 2022 r., 51853/19, Shorazova v. Malta, ECHR:2022:0303JUD 005185319.

Piotr Kamil Cichowski Kompensacja uszczerbku powstałego na skutek bezprawnego komercyjnego wykorzystania wizerunku – uwagi de lege lata

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233 ze zm.).

Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2509 ze zm.).

Literatura

Balcarczyk J., Prawo do wizerunku i jego komercjalizacja, Kraków 2009.

Barta J., Markiewicz R., [w:] Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz, red. J. Barta, R. Markiewicz, Warszawa 2011.

Barta J., Markiewicz R., Wokół prawa do wizerunku, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej” 2002, nr 80, s. 11–31.

Czachórski W., Zobowiązania. Zarys wykładu, Warszawa 2009.

Czajkowska-Dąbrowska M., Glosa do wyroku SA w Warszawie z 13 stycznia 1999 r., I ACa 1089/98, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2000, nr 9, s. 468–472.

Dubis W., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2021.

Dyka I., Zasady przyznawania i ustalania wysokości zadośćuczynienia pieniężnego w razie naruszenia dobra osobistego, „Kwartalnik Prawa Prywatnego” 2001, nr 3, s. 591–638.

Grzeszak T., Gwiazda na okładce. Glosa do wyroku SN z 16 kwietnia 2004 r., I CK 495/03, „Glosa” 2005, nr 1, s. 54–68.

Grzeszak T., Ocena uszczerbku doznanego wskutek przekroczenia granic umownego zezwolenia na reklamowe wykorzystanie wizerunku, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2015, nr 2, s. 47–60. <https://doi.org/10.14746/rpeis.2015.77.2.4>

Grzeszak T., Reklamowe wykorzystanie wizerunku i nazwiska jako przykład reklamowego wykorzystania osoby, [w:] Międzynarodowa Konferencja Prawa autorskiego, 20–22 kwietnia 2005. Dokąd zmierza prawo autorskie we współczesnym świecie?, Kraków 2006, s. 37–53.

Grzeszak T., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 13, Prawo autorskie, red. J. Barta, Warszawa 2017.

Grzybowski S., [w:] Ochrona dóbr osobistych według przepisów ogólnych prawa cywilnego, Warszawa 1957.

Ignatowicz J., Stefaniuk K., Wolter A., Prawo cywilne. Zarys części ogólnej, Warszawa 2017.

Kaliński M., Szkoda na mieniu i jej naprawienie, Warszawa 2014.

Księżak P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. K. Osajda, Warszawa 2021.

Księżak P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna, red. M. Pyziak-Szafnicka, Warszawa 2014.

Sadomski J., Konflikt zasad – ochrona dóbr osobistych a wolność prasy, Warszawa 2008.

Sieńczyło-Chlabicz J., Ekonomiczna eksploatacja oznaczeń osób powszechnie znanych, „Państwo i Prawo” 2003, nr 7, s. 86–97.

Sieńczyło-Chlabicz J., Odpowiedzialność za szkodę majątkową z tytułu komercyjnego wykorzystania wizerunku osób powszechnie znanych, [w:] Rozprawy z prawa cywilnego. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Bogusławowi Gawlikowi, red. F. Zoll, Warszawa 2012.

Szpunar A., Zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową, Bydgoszcz 1999.

Szpunar A., Zgoda uprawnionego w zakresie ochrony dóbr osobistych, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1990, nr 1, s. 41–57.

Targosz T., [w:] Media a dobra osobiste, red. J. Barta, R. Markiewicz, Warszawa 2009.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 27 kwietnia 1977 r., I CR 127/77, LEX nr 63627.

Wyrok SN z 29 października 2003 r., III CK 34/02, LEX nr 145226.

Wyrok SN z 16 kwietnia 2004 r., I CK 495/03, LEX nr 137433.

Wyrok SN z 10 lutego 2010 r., V CSK 287/09, LEX nr 786561.

Wyrok SN z 23 stycznia 2015 r., V CSK 189/14, LEX nr 1604787.

Wyrok SN z 16 grudnia 2020 r., I CSK 790/18, LEX nr 3104767.

Wyrok SA w Krakowie z 7 lutego 1995 r., I ACr 697/94, LEX nr 62626.

Wyrok SA w Warszawie z 24 lutego 2005 r., VI ACa 721/04, LEX nr 1642208.

Wyrok SA w Warszawie z 19 listopada 2013 r., VI ACa 657/13, LEX nr 1444945.

Wyrok SA w Warszawie z 29 lipca 2014 r., VI ACa 1657/13, LEX nr 1537498.

Źródła internetowe

Różańska D., Liczne marki, które proponuje Robert Lewandowski, nie zyskają już na prestiżu, Press, 10.06.2016, https://www.press.pl/tresc/44319,liczne-marki_-ktore-promujerobert-lewandowski_-nie-zyskaja-juz-na-prestizu (dostęp: 27.07.2022).

Słownik języka polskiego, hasło: komercjalizacja, PWN, <https://sjp.pl/komercjalizacja> (dostęp: 27.07.2022).

Mateusz Cieśla **Artykuł 4462 Kodeksu cywilnego – nowy rozdział dyskusji o kwalifikacji więzi rodzinnej jako dobra osobistego**

Akty prawne

Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4.11.1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 października 1933 r. – Kodeks zobowiązań (Dz.U. Nr 82, poz. 598 ze zm.).

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 25 maja 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.).

Ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.).

Ustawa z 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz. 731).

Ustawa z 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. poz. 1509).

Literatura

Bagińska E., Dopuszczalność dochodzenia przez osoby bliskie zadośćuczynienia w związku z doznaniem poważnej szkody na osobie przez bezpośrednio poszkodowanego, "Iustitia" 2016, nr 2, s. 69-78.

Bereza B., Szymczuk D., Psychologiczne uwarunkowania prawidłowych relacji w rodzinie, "Fides Et Ratio" 2016, t. 28, nr 4: Uwarunkowania małżeńskiego i rodzinnego szczęścia, s. 173-182.

Bosek L., Odpowiedzialność cywilna na podstawie art. 4462 k.c. - uwagi wstępne na tle orzecznictwa Sądu Najwyższego, "Głos Prawa" 2021, nr 2, s. 359-391.

Bosek L., W sprawie kwalifikacji więzi rodzinnej jako dobra osobistego (uwagi krytyczne na tle aktualnego orzecznictwa Sądu Najwyższego), "Forum Prawnicze" 2015, nr 3, s. 3-19.

Brągiel J., Więzy społeczne w rodzinie, [w:] Pedagogika rodziny, red. S. Kawula, J. Brągiel, A.W. Janke, Toruń 2007.

Dmowski S., Trzaskowski R., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Księga pierwsza. Część ogólna, red. J. Gudowski, Warszawa 2014.

Gąska M., Wiąż rodzinna - refleksje nad charakterem dobra oraz dopuszczalnością i sposobami kompensacji krzywdy wywołanej jego naruszeniem, "Forum Prawnicze" 2018, nr 1, s. 19-34.

Grzeszak T., Dobro osobiste jako dobro zindywidualizowane, "Przegląd Sądowy" 2018, nr 4, s. 7-41.

Grzybowski S., Ochrona dóbr osobistych według przepisów ogólnych prawa cywilnego, Warszawa 1957.

Janiszewska B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, Część ogólna, cz. 1 (art. 1-554), red. J. Gudowski, Warszawa 2021.

Kaliński M., Ograniczenie indemnizacji do podmiotów bezpośrednio poszkodowanych - w związku z nowelizacją art. 446 Kodeksu cywilnego, "Przełąd Sądowy" 2014, nr 3, s. 7-23.

Księżak P., [w:] Kodeks cywilny. Część ogólna. Komentarz, red. M. Pyziak-Szafnicka, P. Księżak, Warszawa 2014.

Lackoroński B., Aspekty intertemporalne wprowadzenia art. 446(2) k.c., "Przełąd Sądowy 2022, nr 9, s. 5-23.

Księżak P., [w:] Kodeks cywilny. Część ogólna. Komentarz, red. M. Pyziak-Szafnicka, P. Księżak Warszawa 2014.

Lackoroński B., Aspekty intertemporalne wprowadzenia art. 446(2) k.c., "Przełąd Sądowy" 2022, nr 9.

Lackoroński B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. serii K. Osajda, red. tomu W. Borysiak, Legalis 2021.

Lackoroński B., Więzi rodzinne jako dobro osobiste - uwagi na tle wyroku Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2016 r., II CSK 719/15, [w:] Zadośćuczynienie na rzecz poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym i na rzecz osób najbliższych, red. M.J. Zieliński, "Studia i Analizy Sądu Najwyższego. Materiały Naukowe", t. V, Warszawa 2017.

Lackoroński B., Glosa do uchwały Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2012, nr 3, poz. 32, s. 199-202.

Łazarewicz S., Odpowiedzialność za "zmarnowany urlop" w świetle ustawy o usługach turystycznych, prawa Unii Europejskiej oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, "Studia Prawnoustrojowe" 2012, nr 17, s. 41-52.

Łolik M., Więź rodzinna jako dobro osobiste. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 10 lutego 2017 r., V CSK 291/16, "Przełąd Sądowy" 2018, nr 5, s. 99-109.

Machnikowski P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2021.

Mularski K., [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz. Art. 1-44911, red. M. Gutowski, Warszawa 2016.

Mularski K., Kłaczak P., [w:] Kodeks cywilny, t. II, Komentarz. Art. 353-626, red. M. Gutowski, Warszawa 2022.

Olczyk M., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, LEX 2008.

Orlicki M., O możliwości dochodzenia roszczeń o zadośćuczynienie za śmierć najbliższego członka rodziny zmarłego przed dniem 3 sierpnia 2008 r., "Prawo Asekuracyjne" 2013, nr 4, s. 13-20.

Osajda K., Zadośćuczynienie za doznanie przez bliskiego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku, "Państwo i Prawo" 2016, nr 1, s. 73-86.

Panowicz-Lipska J., [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz. Art. 1-44911, red. M. Gutowski, Warszawa 2016.

Pokrzywniak J., Refleksje wokół zmiany orzecznictwa w odniesieniu do zadośćuczynienia za śmierć lub poważny uszczerbek na zdrowiu najbliższego członka rodziny, [w:] Zadośćuczynienie na rzecz

poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym i na rzecz osób najbliższych, red. M.J. Zieliński, "Studia i Analizy Sądu Najwyższego. Materiały Naukowe", t. V, Warszawa 2017.

Radwański Z., Olejniczak A., Prawo cywilne - część ogólna, Warszawa 2021.

Radwański Z., Olejniczak A., Zobowiązania - część ogólna, Warszawa 2020.

Serwach M., Glosa do wyroku SA w Warszawie z 13 grudnia 2012 r. I ACa 1018/12, "Prawo Asekuracyjne" 2013, nr 2, s. 77-84.

Serwach M., Orlicki M., Zadośćuczynienie pieniężne za naruszenie więzi rodzinnej najbliższych członków rodziny poszkodowanego w świetle nowego art. 4462 k.c., "Prawo Asekuracyjne" 2021, nr 4, s. 3-24. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0015.6034>

Strugała R., Artykuł 4462 KC jako podstawa zasądzenia zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną naruszeniem więzi rodzinnej spowodowanym ciężkim i trwałym uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia najbliższego członka rodziny, "Monitor Prawniczy" 2021, nr 21, s. 1119-1124.

Strugała R., W oczekiwaniu na uchwałę połączonych izb SN, czyli o podstawach prawnych i granicach ochrony dobra osobistego w postaci "więzi rodzinnej", "Monitor Prawniczy" 2021, nr 1, s. 16-24.

Strugała R., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2021.

Strus Z., Zadośćuczynienie w razie śmierci osoby najbliższej, [w:] Zadośćuczynienie po nowelizacji art. 446 Kodeksu cywilnego na tle doświadczeń europejskich, red. Z. Strus, K. Ortyński, J. Pokrzywniak, Warszawa 2010.

Szpunar A., Ochrona dóbr osobistych, Warszawa 1979.

Szpunar A., Wynagrodzenie szkody wynikłej wskutek śmierci osoby bliskiej, Bydgoszcz 2000.

Szpunar A., Zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową, Bydgoszcz 1999.

Szymańska vel Szymanek P., Wiąż rodzinna w orzecznictwie Sądu Najwyższego, "Studia Prawnoustrojowe UWM" 2019, nr 45, s. 335-348. <https://doi.org/10.31648/sp.5244>

Tokarz K., Glosa do wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 9 sierpnia 2016 r., II CSK 719/15, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2021, nr 2, poz. 6, s. 3-12.

Wałachowska M., Glosa do wyroku SA w Gdańsku z 23 września 2005 r. I ACa 55/05, "Przegląd Sądowy" 2007, nr 1, s. 135-147.

Wałachowska M., Glosa do wyroku Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej z 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2011, nr 2, poz. 15, s. 93-96.

Wałachowska M., Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na rzecz najbliższych członków rodziny poszkodowanego na skutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia - konieczność regulacji prawnych, [w:] Czyny niedozwolone w prawie polskim i prawie porównawczym, red. M. Nesterowicz, Warszawa 2012.

Wałachowska M., Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią najbliższego członka rodziny na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Glosa do uchwały SN z 22 października 2010 r., III CZP 76/10, "Orzecznictwo Sądów Polskich" 2011, nr 9, s. 665-669.

Wałachowska M., [w:] System Prawa Medycznego, t. 5, Odpowiedzialność prywatnoprawna, red. E. Bagińska, Warszawa 2021.

Warciański M., Glosa do uchwały SN z 22 października 2010 r., III CZP 76/10, "Palestra" 2012, nr 1-2, s. 101-107.

Witczak H., Witczak W., W sprawie zadośćuczynienia pieniężnego należnego pacjentom, "Teki Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie" 2010, t. 3, s. 230-244. <https://doi.org/10.32084/tkp.6613>

Zegadło R., Wykonywanie orzeczeń o kontaktach, "Rodzina i Prawo" 2012, nr 23, s. 25-34.

Zieliński M.J., Kwalifikacja więzi rodzinnej jako dobra osobistego a relacja art. 446 § 4 k.c. do art. 448 k.c., [w:] Zadośćuczynienie na rzecz poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym i na rzecz osób najbliższych, red. M.J. Zieliński, "Studia i Analizy Sądu Najwyższego. Materiały Naukowe", t. V, Warszawa 2017.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 7 listopada 2002 r., V CKN 1493/00, LEX nr 57238.

Wyrok SN z 6 kwietnia 2004 r., I CK 484/03, LEX nr 132396.

Wyrok SN z 13 kwietnia 2005 r., IV CK 648/04, LEX nr 150318.

Wyrok SN z 19 maja 2005 r., II CK 711/04, LEX nr 1110957.

Wyrok SN z 15 czerwca 2005 r., IV CK 805/04, LEX nr 177221.

Wyrok SN z 21 marca 2007 r., I CSK 292/06, LEX nr 308851.

Wyrok SN z 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09, LEX nr 599865.

Wyrok SN z 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10, LEX nr 785681.

Wyrok SN z 11 maja 2011 r., I CSK 621/10, LEX nr 848128.

Wyrok SN z 25 maja 2011 r., II CSK 537/10, LEX nr 846563.

Wyrok SN z 15 marca 2012 r., I CSK 314/11, LEX nr 1164718.

Wyrok SN z 11 lipca 2012 r., II CSK 677/11, LEX nr 1228438.

Wyrok SN z 5 kwietnia 2013 r., III CSK 198/12, LEX nr 1371708.

Wyrok SN z 20 sierpnia 2015 r., II CSK 595/14, LEX nr 1809874.

Wyrok SN z 9 sierpnia 2016 r., II CSK 719/15, Legalis nr 1507564.

Wyrok SN z 10 lutego 2017 r., V CSK 291/16, LEX nr 2329480.

Uchwała SN z 22 października 2010 r., III CZP 76/10, LEX nr 604152.

Uchwała SN z 19 listopada 2010 r., III CZP 79/10, LEX nr 612168.

Uchwała SN z 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, LEX nr 852341.

Uchwała SN z 7 listopada 2012 r., III CZP 67/12, LEX nr 1230027.

Uchwała SN z 20 grudnia 2012 r., III CZP 93/12, LEX nr 1267081.

Uchwała SN z 12 grudnia 2013 r., III CZP 74/13, LEX nr 1405242.

Uchwała SN (7) z 27 marca 2018 r., III CZP 69/17, LEX nr 2521622.

Uchwała SN (7) z 27 marca 2018 r., III CZP 60/17, LEX nr 2463496.

Uchwała SN (7) z 27 marca 2018 r., III CZP 36/17, LEX nr 2521621.

Uchwała SN (7) z 22 października 2019 r., I NSNZP 2/19, LEX nr 2729318.

Postanowienie SN (7) z 27 czerwca 2014 r., III CZP 2/14, LEX nr 1540025.

Postanowienie SN z 5 stycznia 2017 r., I CSK 444/16, LEX nr 2195668.

Postanowienie SN z 21 kwietnia 2017 r., I CSK 472/16, LEX nr 2305912.

Wyrok SA w Gdańsku z 23 września 2005 r., I ACa 554/05, LEX nr 193128.

Wyrok SA w Gdańsku z 14 grudnia 2007 r., I ACa 1137/07, LEX nr 466366.

Wyrok SA we Wrocławiu z 17 września 2013 r., I ACa 840/13, niepubl.

Wyrok SA w Katowicach z 15 maja 2015 r., I ACa 131/15, LEX nr 1747245.

Wyrok SA w Gdańsku z 15 lipca 2015 r., I ACa 202/15, LEX nr 1770654.

Wyrok SA w Gdańsku z 13 listopada 2015 r., I ACa 482/15, niepubl.

Wyrok SA w Warszawie z 8 stycznia 2016 r., I ACa 442/15, LEX nr 1979320.

Wyrok SA w Warszawie z 18 stycznia 2016 r., VI ACa 1405/14, Legalis nr 1587431.

Wyrok SA we Wrocławiu z 29 września 2016 r., I ACa 1022/16, niepubl.

Wyrok SA w Łodzi z 1 grudnia 2016 r., I ACa 601/16, niepubl.

Wyrok SA we Wrocławiu z 29 grudnia 2016 r., I ACa 1458/16, niepubl.

Wyrok SA w Krakowie z 18 stycznia 2017 r., I ACa 1103/16, LEX nr 2295759.

Wyrok SA w Szczecinie z 27 maja 2021 r., I ACa 66/21, Legalis nr 2610773.

Wyrok SO w Łodzi z 2 października 2014 r., II C 738/14, LEX nr 1845824.

Wyrok SO w Gdańsku z 9 grudnia 2014 r., I C 597/11, niepubl.

Źródła internetowe

Uzasadnienie projektu ustawy z 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (IX kadencja, druk sejm. nr 1125),
<https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/E5D8F375031C31B8C12586C70023C0ED/%24File/1125.pdf>
(dostęp: 15.03.2022).

Wniosek Klubu Poselskiego Polska 2050 (druk nr 1218-A),
<https://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/0/B2C8967D0BEC23E5C12586FE0035886E/%24File/1218-A.pdf> (dostęp: 28.02.2022).

Wniosek Rzecznika Ubezpieczonych z 2 stycznia 2014 r., https://rf.gov.pl/wp-content/uploads/2020/05/Wniosek-RF_SN-zado%C5%9B%C4%87_przed_2008_2014.pdf (dostęp: 2.03.2022).

Wniosek Rzecznika Finansowego z 21 kwietnia 2017 r., https://rf.gov.pl/wp-content/uploads/2020/05/Wniosek-RF_SN_zadosc_stany_vegetatywne_2017.pdf (dostęp: 2.03.2022).

Wniosek Komisji Nadzoru Finansowego z 5 lipca 2017 r., DPP/WOPIII/0260/10/1/2017/ BW, „Biuletyn Sądu Najwyższego” 2017, nr 4, http://www.sn.pl/orzecznictwo/Biuletyn_SN/Biuletyn_SN_1704.pdf (dostęp: 3.03.2022).

Wniosek Pierwszej Prezes SN z 7 października 2020 r., BSA I-4110-2/20, <http://www.sn.pl/aktualnosci/SiteAssets/Lists/Wydarzenia/AllItems/Wniosek%20Pierwszego%20Prezesa%20SN%20z%20dnia%207%20pa%C5%BAdziernika%202020%20r.%20sygn.%20BSA%20I-4110-2-20.pdf> (dostęp: 9.04.2022).

Maurycy Ostaszewski Datio in solutum w procesie likwidacji funduszu inwestycyjnego

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 681 ze zm.).

Rozporządzenie Rady Ministrów z 21 czerwca 2005 r. w sprawie trybu likwidacji funduszy inwestycyjnych (Dz.U. Nr 114, poz. 963).

Literatura

Berek M., Datio in solutum w polskim prawie cywilnym, „Kwartalnik Prawa Prywatnego” 2012, nr 3, s. 651–686.

Borowski G., [w:] Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz, red. R. Mroczkowski, Warszawa 2014.

Brzozowski A., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 5, Prawo zobowiązań – część ogólna, red. K. Osajda, Warszawa 2020.

Chauvin T., Stawecki T., Winczorek P., Wstęp do prawoznawstwa, Warszawa 2017.

Ciszewski J., Nazaruk P., Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, Warszawa 2022.

Drapała P., Świadczenie w miejsce wykonania (datio in solutum), „Państwo i Prawo” 2003, nr 12, s. 28–41.

Dyl M., Likwidacja funduszu a proces zaspokajania roszczeń związanych z uczestnictwem w funduszu inwestycyjnym, „Przegląd Prawa Handlowego” 2022, nr 11, s. 30–35.

Dyl M., [w:] Prawo rynku kapitałowego, red. A. Chłopecki, M. Dyl, Warszawa 2019.

Gawlik Z., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. III, Zobowiązania – część ogólna, red. A. Kidyba, Warszawa 2014.

Jastrzębski J., [w:] A. Brzozowski, J. Jastrzębski, M. Kaliński, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania. Część ogólna, Warszawa 2019.

Kapijas M., [w:] Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz, t. I, Art. 1–157, red. A. Kidyba, Warszawa 2018.

Kmieć J., [w:] Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz, t. I, Art. 1–157, red. A. Kidyba, Warszawa 2018.

Michalski M., Sobolewski L., Prawo o funduszach inwestycyjnych. Komentarz, Warszawa 1999. Morawski L., Zasady wykładni prawa, Toruń 2006.

Morek R., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. K. Osajda, Legalis 2023.

Popiołek W., [w:] Kodeks cywilny, t. II, Komentarz. Art. 450–1088. Przepisy wprowadzające, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2021.

Pyziak-Szafnicka M., Wilejczyk M., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 6, Prawo zobowiązań – część ogólna, red. A. Olejniczak, Warszawa 2018.

Rajski J., [w:] Prawo kontraktów handlowych, red. J. Rajski, W. Kocot, K. Zaradkiewicz, Warszawa 2007.

Rodzinkiewicz M., Datio in solutum jako sposób rozliczenia się funduszu inwestycyjnego z jego jedynym uczestnikiem w związku z likwidacją funduszu. Glosa do postanowienia SN z 31 stycznia 2018 r., I CSK 323/17, „Glosa” 2019, nr 4, s. 21–30.

Rodzinkiewicz M., O stosowaniu art. 453 Kodeksu cywilnego na tle art. 249 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. Glosa do postanowienia SN z 31 stycznia 2018 r., I CSK 323/17, „Glosa” 2021, nr 2, s. 19–35.

Szpojankowski A., Datio in solutum jako niedopuszczalny sposób rozliczenia się funduszu inwestycyjnego z jego jedynym uczestnikiem w związku z likwidacją funduszu. Glosa do postanowienia SN z 31 stycznia 2018 r., I CSK 323/17, „Glosa” 2020, nr 4, s. 40–49.

Tanajewska R., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, red. J. Ciszewski, P. Nazaruk, Warszawa 2022.

Zagrobelny K., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2021.

Zawadzka P.W., [w:] Ustawa o funduszach inwestycyjnych. Komentarz, red. R. Mroczkowski, Warszawa 2014.

Zieliński M., Wykładnia prawa. Zasady, reguły, wskazówki, Warszawa 2002.

Orzeczenia

Wyrok SN z 20 marca 2003 r., III CKN 804/00, LEX nr 78896.

Postanowienie SN z 26 kwietnia 2007 r., I KZP 6/07, LEX nr 259799.

Postanowienie SN z 31 stycznia 2018 r., I CSK 323/17, LEX nr 2449297.

Źródła internetowe

Komunikat z 10. posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 12 marca 2019 r., https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_KNF_12_03_2019_r_65052.pdf (dostęp: 24.04.2022).

Słownik języka polskiego, hasło: wypłata, PWN, <https://sjp.pwn.pl/sjp/;2540199> (dostęp: 4.04.2022).

Słownik języka polskiego, hasło: wpłata, PWN, <https://sjp.pwn.pl/sjp/;2537660> (dostęp: 3.04.2022).

Katarzyna Małgorzata Dzik, Adam Konstanty Guza **Problematyka
kredytów indeksowanych i denominowanych do waluty franka
szwajcarskiego. Wybrane zagadnienia w kontekście prawa cywilnego**

Akty prawne

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 października 1933 r. Kodeks zobowiązań (Dz.U. Nr 82, poz. 598 ze zm.).

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2022 r. poz. 2324 ze zm.).

Ustawa z 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 165, poz. 984).

Ustawa z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1104).

Dyrektywa Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.Urz. UE L 95, s. 29, ze zm.).

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/1847 z 14 października 2021 r. w sprawie wyznaczenia ustawowego zamiennika dla niektórych terminów zapadalności stopy LIBOR dla franka szwajcarskiego (CHF LIBOR) (Dz.Urz. UE L 374, s. 1).

Rekomendacja S z 2006 r. dotycząca dobrych praktyk w zakresie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Rekomendacja_S_2006_77984.pdf (dostęp: 1.06.2023).

Uchwała nr 391/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z 17 grudnia 2008 r. w sprawie wydania Rekomendacji S (II) dotyczącej dobrych praktyk w zakresie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (Dz.Urz. KNF Nr 8, poz. 45).

Literatura

Bajor B., Kociucki L., Kondek M.J., Królikowska K., Prawo bankowe. Komentarz do przepisów cywilnoprawnych, Warszawa 2020.

Beka A., The Active Role of Courts in Consumer Litigation: Applying EU Law of the National Courts' Own Motion, Cambridge 2018. <https://doi.org/10.1017/9781780687674>

Burzyńska M., Ustawa antyspreadowa, [w:] Problemy współczesnej bankowości. Zagadnienia prawne, red. W. Góralczyk, Warszawa 2014.

Chybiński R., Kredyty frankowe – dura lex, sed lex?, „Przegląd Prawa Publicznego” 2021, nr 7–8, s. 151–158.

Ciepla H., Dochodzenie roszczeń z umów kredytów frankowych. Praktyka, orzecznictwo, pytania i odpowiedzi, Warszawa 2020.

- Czabański J., Walutowe klauzule waloryzacyjne w umowach kredytów hipotecznych. Analiza problemu, „Palestra” 2016, nr 6, s. 63–83.
- Czabański J., Konieczny T., Korpalski M., Przewodnik frankowicza, Warszawa 2022.
- Grebieniow A., Osajda K., Kredyty walutowe. Zagadnienia węzłowe, Studia i Analizy Sądu Najwyższego. Materiały Naukowe, t. 7, Warszawa 2019.
- Gutowski M., Wadliwość umów kredytów frankowych, Warszawa 2022.
- Kohutek K., Umowy kredytów frankowych – ocena na gruncie przesłanek nieważności i abuzywności, „Przegląd Prawa Handlowego” 2022, nr 7, s. 4–14.
- Kotlarz M., Cel, granice i metody waloryzacji w prawie cywilnym i bankowym, „Przegląd Sądowy” 2019, nr 9, s. 34–47.
- Kotlarz M., Indeksacja walutowa. Glosa do wyroku SN z 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/19, „Państwo i Prawo” 2021, nr 2, s. 149–156.
- Loos M.B.M., Transparency Under the UCTD: Could You Please Explain what these Terms are Supposed to Mean?, „Journal of European Consumer and Market Law” 2020, vol. 9 (1), s. 25–26.
- Łętowska E., Co ujawnia dyskurs o kredytach frankowych, czyli o świadomym i nieświadomym uwikłaniu prawników, „Europejski Przegląd Sądowy” 2020, nr 4, s. 4–14.
- Miščenic E., Currency Clauses in CHF Credit Agreements: A ‘Small Wheel’ in the Swiss Loans’ Mechanism, „Journal of European Consumer and Market Law” 2020, vol. 9 (6), s. 226–236.
- Opinia rzecznika generalnego Anthony’ego Michaela Collinsa z 16 lutego 2023 r. w sprawie C-520/21, Arkadiusz Szcześniak v. Bank M. SA, EU:C:2023:120.
- Palczna M., Rutkowska-Tomaszewska E., Uprawnienia kredytobiorcy zaciągającego kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż polska w świetle ustawy antyspreadowej, „Ekonomia – Wrocław Economic Review” 2018, nr 24 (1), s. 39–56. <https://doi.org/10.19195/2084-4093.24.1.3>
- Rogoziński D., Rozliczenia stron nieważnej umowy kredytu waloryzowanego kursem waluty obcej, Warszawa 2022.
- Safjan M., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2015.
- Słowińska K., Klauzula indeksacyjna w kredytach hipotecznych denominowanych we frankach szwajcarskich – istota problemu, „Przegląd Prawa Handlowego” 2019, nr 1, s. 45–51.
- Szymański M., Eliminacja abuzywnej klauzuli waloryzacyjnej umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego, „Monitor Prawniczy” 2020, nr 2, s. 102–104.
- Trzaskowski R., Granice swobody kształtowania treści i celu umów obligacyjnych, Kraków 2005.
- Vincelles C.A. de, Helvet Immo Litigation: The CJEU Comes to the Rescue of Borrowers, „Journal of European Consumer and Market Law” 2020, vol. 11 (1), s. 27–30.
- Węgrzynowski Ł., Teoria salda czy teoria dwóch kondycji? Zasady rozliczeń z nieważnej umowy kredytu frankowego, „Przegląd Prawa Handlowego” 2021, nr 5, s. 33–41.

Wiewiórowska-Domagalska A., Unfair Contract Terms in CHF Mortgage Loans. Case C-260/18 – where do we go from here?, „Journal of European Consumer and Market Law” 2020, vol. 9 (6), s. 206–212.

Wyżykowski B., Skutki uznania abuzywności postanowienia umowy w kontroli incydentalnej, „Internetowy Kwartalnik Antymonopolowy i Regulacyjny” 2017, nr 8, s. 76–98.

Orzecznictwo

Uchwała SN (7) z 22 maja 1991 r., III CZP 15/91, LEX nr 3674.

Uchwała SN z 12 października 2001 r., III CZP 55/01, LEX nr 49101.

Wyrok SN z 7 marca 2014 r., IV CSK 440/13, LEX nr 1444460.

Wyrok SN z 29 kwietnia 2015 r., V CSK 445/14, LEX nr 1751291.

Wyrok SN z 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14, LEX nr 2008735.

Uchwała SN (7) z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, LEX nr 2504739.

Postanowienie SN z 19 października 2018 r., IV CSK 200/18, LEX nr 2565842.

Wyrok SN z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17, LEX nr 2642144.

Wyrok SN z 29 października 2019 r., IV CSK 309/18, LEX nr 2732285.

Wyrok SN z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, LEX nr 2744159.

Wyrok SN z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, LEX nr 2771344.

Wyrok SN z 30 września 2020 r., I CSK 556/18, LEX nr 3126114.

Uchwała SN z 16 lutego 2021 r., III CZP 11/20, LEX nr 3120579.

Wyrok SN z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22, LEX nr 3303544.

Wyrok SN z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22, LEX nr 3342538.

Uchwała SN z 28 kwietnia 2022 r., III CZP 40/22, LEX nr 3337513.

Postanowienie SN z 7 grudnia 2022 r., I CSK 3346/22, LEX nr 3460019.

Wyrok SO Warszawa-Praga w Warszawie z 2 grudnia 2016 r., III C 75/16, LEX nr 2200378.

Wyrok SO w Gdańsku z 30 października 2019 r., III Ca 574/19, LEX nr 3087060.

Wyrok SA w Białymstoku z 8 grudnia 2017 r., I ACa 565/17, LEX nr 2425589.

Wyrok SA w Warszawie z 4 grudnia 2019 r., I ACa 442/18, LEX nr 2770377.

Wyrok SA w Warszawie z 16 grudnia 2019 r., I ACa 65/19, LEX nr 2769888.

Wyrok SA w Warszawie z 30 grudnia 2019 r., I ACa 697/18, LEX nr 2772916.

Wyrok SA w Warszawie z 29 stycznia 2020 r., I ACa 67/19, LEX nr 2817620.

Wyrok SA w Warszawie z 26 sierpnia 2020 r., VI ACa 801/19, LEX nr 3114801.

Wyrok SO w Warszawie z 24 czerwca 2021 r., IV C 649/21, LEX nr 3215885.

Wyrok SA w Warszawie z 19 listopada 2021 r., I ACa 183/20, LEX nr 3290152.

Wyrok SA w Warszawie z 25 listopada 2021 r., I ACa 266/18, LEX nr 3305767.

Wyrok SA w Warszawie z 15 grudnia 2021 r., I ACa 448/18, LEX nr 3304528.

Wyrok SO w Łodzi z 9 lutego 2022 r., I C 1219/20, niepubl.

Wyrok SO w Sieradzu z 12 lipca 2022 r., I C 280/21, LEX nr 3388442.

Wyrok SA w Warszawie z 1 grudnia 2022 r., V ACa 195/22, LEX nr 3481379.

Wyrok SA w Warszawie z 19 grudnia 2022 r., V ACa 223/22, LEX nr 3460899.

Wyrok SA w Warszawie z 5 stycznia 2023 r., V ACa 277/22, LEX nr 3482668.

Wyrok SA w Warszawie z 7 lutego 2023 r., VI ACa 385/20, niepubl.

Postanowienie SR dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z 12 sierpnia 2021 r., I C 1297/21, LEX nr 3320802.

Postanowienie SR dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z 18 stycznia 2022 r., I C 1173/20, LEX nr 3388491.

Wyrok TS (druga izba) z 20 września 2017 r., C-186/16, Ruxandra Paula Andriuc i in. v. Banca Românească SA, EU:C:2017:703.

Wyrok TS (trzecia izba) z 14 marca 2019 r., C-118/17, Zsuzsanna Dunai v. ERSTE Bank Hungary Zrt, EU:C:2019:207.

Wyrok TS (trzecia izba) z 3 października 2019 r., C-260/18, Dziubak v. Raiffeisen Bank International AG, EU:C:2019:819.

Wyrok TS (pierwsza izba) z 22 kwietnia 2021 r., C-485/19, LH v. Profi Credit Slovakia s.r.o., EU:C:2021:313.

Wyrok TS (siódma izba) z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, I.W., R.W. v. Bank BPH S.A., EU:C:2021:341.

Wyrok TS (pierwsza izba) z 10 czerwca 2021 r., C-609/19, BNP Paribas Personal Finance SA v. VE, EU:C:2021:469.

Postanowienie TS (siódma izba) z 10 czerwca 2021 r., C-198/20, MN v. X Bank S.A., EU:C:2021:481.

Wyrok TS (pierwsza izba) z 10 czerwca 2021 r., sprawy połączone od C-776/19 do C-782/19, VB i in. v. BNP Paribas Personal Finance SA; AV i in. v. BNP Paribas Personal Finance SA i Procureur de la République, EU:C:2021:470.

Wyrok TS (szósta izba) z 2 września 2021 r., C-932/19, JZ v. OTP Jelzálogbank Zrt. i in., EU:C:2021:673.

Wyrok TS (dziewiąta izba) z 8 września 2022 r., sprawy połączone od C-80/21 do C-82/21, E.K., S.K. v. D.B.P.; B.S., W.S. v. M.; B.S., Ł.S. v. M., EU:C:2022:646.

Źródła internetowe

Błaszczak G., Kto brał kredyty w CHF, „Rzeczpospolita” z 3.03.2015 r., <https://www.rp.pl/nieruchomosci/art11937241-kto-bral-kredyty-w-chf> (dostęp: 6.08.2022).

„Frankowicze” w ogniu kampanii. Duda proponuje, Komorowski czeka, a rząd pracuje, TVN24 Biznes z 15.05.2015 r., <https://tvn24.pl/biznes/rynki/frankowicze-w-ogniukampanii-ra542632-4458923> (dostęp: 6.08.2022).

Jastrzębski J., Przewodniczący KNF: Jak rozwiązać problem kredytów frankowych, „Rzeczpospolita” z 8.12.2020 r., <https://www.rp.pl/opinie-ekonomiczne/art381371-przewodniczacy-knf-jak-rozwiazac-problem-kredytow-frankowych> (dostęp: 20.03.2022).

Karpieszuk W., Licytacja mieszkania na kredyt we frankach. Pożyczyci 470 tys. zł, mają oddać 1,6 mln zł, Wyborcza.pl z 5.09.2019 r., <https://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/7,54420,25162432,licytacja-mieszkania-za-kredyt-we-frankach-pozyczyli-470-tysiecy.html> (dostęp: 6.08.2022).

Sąd Okręgowy w Warszawie, Sprawozdanie MS-S1o w sprawach cywilnych za 2022 r. z 17.01.2023 r., BIP, <https://bip.warszawa.so.gov.pl/artykuly/488/dane-statystyczne> (dostęp: 4.03.2023).

Tabela nr 149/A/NBP/2008 z 31.07.2008 r., <https://nbp.pl/archiwum-kursow/tabela-nr-149-a-nbp-2008-z-dnia-2008-07-31/> (dostęp: 25.06.2023).

Tabela nr 019/A/NBP/2022 z 28.01.2022 r., <https://nbp.pl/archiwum-kursow/tabela-nr-019-a-nbp-2022-z-dnia-2022-01-28/> (dostęp: 25.06.2023).

Jakub Andrzej Kuś Wybrane aspekty akredytywy bankowej udzielonej tytułem gwarancji zapłaty za roboty budowlane

Akty prawne

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2022 r. poz. 2324 ze zm.).

Ustawa z 9 lipca 2003 r. o gwarancji zapłaty za roboty budowlane (Dz.U. Nr 180, poz. 1758 ze zm.).

Ustawa z 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 40, poz. 222).

Literatura

Bieluk J., Zadykowicz-Sokół K., Umowa o roboty budowlane w Kodeksie cywilnym i Prawie zamówień publicznych. Komentarz praktyczny z orzecnictwem. Wzory pism, Warszawa 2020.

Bieniak M., [w:] Prawo bankowe. Komentarz, red. A. Mikos-Sitek, P. Zapadka, Warszawa 2022.

Blicharz R., Ochrona wykonawcy robót budowlanych w świetle ustawy o gwarancji zapłaty za roboty budowlane, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2005, nr 9, s. 17–22.

Bugajski K., Akredytywa w polskim prawie bankowym, „Rejent” 2005, nr 12, s. 25–38.

Drapała P., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. IV, Zobowiązania. Część szczegółowa, red. J. Gudowski, Warszawa 2017.

Fidali A., Gwarancja zapłaty w umowie o roboty budowlane, „Przegląd Prawa Handlowego” 2013, nr 2, s. 24–30.

Gliniecki B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. M. Balwicka-Szczyrba, A. Sylwestrzak, Warszawa 2022.

Gromadzki L., Gwarancyjne sposoby zabezpieczeń bankowych, Warszawa 2001.

Grabowski T., [w:] Prawo bankowe. Komentarz, red. H. Gronkiewicz-Waltz, Warszawa 2013.

Gremlik A., Regulacja i charakter prawny akredytywy, „Prawo Bankowe” 2000, nr 7–8, s. 130–140.

Gutowski M., [w:] Kodeks cywilny, t. III, Komentarz. Art. 627–1088, red. M. Gutowski, Warszawa 2022.

Kołecki M., [w:] Prawo zamówień publicznych. Komentarz, red. J.E. Nowicki, M. Kołecki, Warszawa 2019.

Królikowska K., [w:] B. Bajor, L. Kociucki, J.M. Kondek, K. Królikowska, Prawo bankowe. Komentarz do przepisów cywilnoprawnych, Warszawa 2020.

Kurzępa-Dedo K., Akredytywa bankowa jako sposób zabezpieczenia wierzytelności z tytułu wykonania robót budowlanych, „Ius et Administratio” 2004, nr 3, s. 167–180.

Lackoroński B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. IIIB, red. serii K. Osajda, red. Tomu W. Borysiak, Warszawa 2022.

Lemkowski M., W sprawie gwarancji zapłaty za roboty budowlane, „Przegląd Prawa Handlowego” 2020, nr 5, s. 43–51.

Marcinkiewicz A., Problemy prawne zastosowania instytucji gwarancji zapłaty za roboty budowlane. Wybrane zagadnienia, „Iustitia” 2014, nr 4, s. 177–186.

Mazur L., Prawo bankowe. Komentarz, Warszawa 2008.

Ofiarski Z., [w:] Prawo bankowe. Komentarz, Warszawa 2013.

Olechowski M., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 8, Prawo zobowiązań – część szczegółowa, red. J. Panowicz-Lipska, Warszawa 2011.

Okolski D., Tymiec R., Nowelizacja ustawy o gwarancji zapłaty za roboty budowlane, „Nieruchomości” 2007, nr 8, s. 10–12.

Pisuliński J., [w:] Prawo bankowe. Komentarz, red. E. Fojcik-Mastalska, Warszawa 2007.

Popiołek W., Glosa do wyroku SN z 22 kwietnia 1999 r., II CKN 204/98, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2000, nr 3, poz. 43.

Ruszkiewicz B., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. J. Ciszewski, Warszawa 2014.

Sikorski R., Prawo bankowe. Komentarz, Warszawa 2015.

Smykla B., Prawo bankowe. Komentarz, Warszawa 2011.

Sokołowski T., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. III, Zobowiązania – część szczególna, red. A. Kidyba, Warszawa 2014.

Spyra M., [w:] Prawo bankowe. Komentarz, t. I, red. F. Zoll, Kraków 2005.

Srokosz W., Charakter prawny gwarancji bankowej w świetle nowego prawa bankowego, „Przegląd Prawa Handlowego” 2000, nr 2, s. 38–46.

Szanciło T., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. M. Załucki, Warszawa 2019.

Tanajewska R., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, red. J. Ciszewski, P. Nazaruk, Warszawa 2022.

Tracz G., Umowa gwarancji ze szczególnym uwzględnieniem gwarancji bankowej, Kraków 1998.

Uniform Customs and Practice for Documentary Credits, ICC Publication No. 600.

Zagrobelny K., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2021.

Zielińska E., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. IV, Zobowiązania. Część szczególna (art. 535–7649), red. M. Fras, M. Habdas, Warszawa 2018.

Orzecznictwo

Wyrok TK z 27 listopada 2006 r., K 47/04, LEX nr 231219.

Wyrok SN z 22 kwietnia 1999 r., II CKN 204/98, LEX nr 38271.

Wyrok SN z 6 maja 2004 r., I CK 597/03, LEX nr 134386.

Wyrok SN z 15 lutego 2017 r., II CSK 236/16, LEX nr 2242151.

Wyrok SN z 23 marca 2017 r., V CSK 393/16, LEX nr 2306389.

Wyrok SN z 17 października 2019 r., IV CSK 304/18, LEX nr 2779495.

Wyrok SA w Warszawie z 31 października 1996 r., I ACr 834/96, LEX nr 32837.

Wyrok SA w Katowicach z 26 marca 2014 r., I ACa 24/14, LEX nr 1458904.

Wyrok SA w Łodzi z 10 maja 2017 r., I ACa 187/17, LEX nr 2310610.

Wyrok SA w Poznaniu z 14 marca 2018 r., I AGa 28/18, LEX nr 2550346.

Wyrok SA w Krakowie z 8 października 2019 r., I AGa 533/18, LEX nr 2946465.

Wyrok SA w Poznaniu z 3 marca 2020 r., I AGa 153/19, LEX nr 3021147.

Wyrok SA w Gdańsku z 17 lutego 2021 r., I AGa 226/20, LEX nr 3343510.

Postanowienie SO w Szczecinie z 27 czerwca 2016 r., VIII GCo 80/16, LEX nr 2244662.

Źródła internetowe

Sejm RP, Uzasadnienie projektu z 5 marca 2002 r. ustawy o gwarancji płatności budowlanych (IV kadencja, druk sejm. nr 452), [https://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/0/E74CB1D14B7E8F9EC1256BB40029DF6A/\\$file/452.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/0/E74CB1D14B7E8F9EC1256BB40029DF6A/$file/452.pdf) (dostęp: 30.03.2022).

Sejm RP, Uzasadnienie projektu z 21 września 2009 r. ustawy o zmianie ustawy Kodeks cywilny (VI kadencja, druk sejm. nr 2365), <https://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/wgdruku/2365> (dostęp: 30.03.2022).

Oskar Wypchło **Zagadnienie podzielności świadczenia wykonawcy w ramach umowy o roboty budowlane**

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.).

Literatura

Berek M., *Solidarność bierna w stosunkach dłużników z wierzycielem*, Warszawa 2016.

Białończyk W., Glosa do wyroku SN z 19 marca 2004 r., IV CK 172/03, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2006, nr 2, poz. 18, s. 85–89.

Białończyk W., Glosa do wyroku SN z 9 września 2011 r., I CSK 696/10, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2012, nr 7–8, s. 532–537.

Blicharski R., *Przesłanki i zakres odstąpienia od umowy o roboty budowlane*, „Kwartalnik Prawa Prywatnego” 2018, nr 4, s. 931–968.

Goldiszewicz A., Niewęglowski A., *Kryterium oceny podzielności świadczenia niepieniężnego przewidzianego w umowie o roboty budowlane*. Glosa do wyroku SN z 4 czerwca 2009 r., III CSK 337/08, „Państwo i Prawo” 2011, nr 9, s. 122–127.

Jamka M., *Przedwczesne zakończenie umowy o roboty budowlane*, „Monitor Prawniczy” 2007, nr 16, s. 886–893.

Jankowska M., Pawełczyk M., *Częściowe odstąpienie lub częściowe wypowiedzenie umowy o roboty budowlane*, „Zamówienia Publiczne Doradca” 2013, nr 2, s. 72–80.

Jochemczyk P., *Podzielność świadczenia wykonawcy z umowy o roboty budowlane*, „Monitor Prawniczy” 2020, nr 16, s. 875–881.

Lackoroński B., [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, red. serii K. Osajda, red. tomu W. Borysiak, Warszawa 2021.

Lemkowski M., Glosa do wyroku SN z 19 marca 2004 r., IV CK 172/03, „Rejent” 2006, nr 1, s. 136–147.

Pyrzyńska A., [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. III, *Zobowiązania – część ogólna*, red. A. Kidyba, Warszawa 2014.

Pyziak-Szafnicka M., [w:] *System Prawa Prywatnego*, t. 5, *Prawo zobowiązań – część ogólna*, red. K. Osajda, Warszawa 2020.

Róg J., *Podzielność świadczenia wykonawcy z umowy o roboty budowlane w perspektywie ustawowego prawa inwestora do odstąpienia od umowy*. Glosa do wyroku SN z 29 listopada 2018 r., IV CSK 378/17, „Monitor Prawniczy” 2020, nr 17, s. 930–936.

Sokołowski T., *Podzielność świadczenia w umowie o roboty budowlane*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2014, nr 3, s. 51–64. <https://doi.org/10.14746/rpeis.2014.76.3.4>

Strzępka-Frania E., Białończyk W., *Przedmiot świadczenia wykonawcy (generalnego wykonawcy) w umowie o roboty budowlane*, „Monitor Prawniczy” 2006, nr 17, s. 803–814.

Zawada K., [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz. Art. 1–44910, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2020.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 14 marca 2002 r., IV CKN 821/00, LEX nr 54375.

Wyrok SN z 19 marca 2004 r., IV CK 172/03, LEX nr 112927.

Wyrok SN z 4 czerwca 2009 r., III CSK 337/08, Legalis nr 265784.

Wyrok SN z 16 maja 2013 r., V CSK 260/12, LEX nr 1381038.

Wyrok SN z 29 listopada 2018 r., IV CSK 378/17, LEX nr 2586031.

Wyrok SN z 22 października 2020 r., II CSK 94/19, LEX nr 3158194.

Wyrok SN z 28 października 2021 r., IV CSKP 48/21, LEX nr 3290642.

Wyrok SA w Łodzi z 23 sierpnia 2017 r., I ACa 232/17, LEX nr 2365583.

Wyrok SA w Poznaniu z 12 lipca 2018 r., I AGa 118/18, LEX nr 2582659.

Mateusz Zagórowski Dziedziczenie kont na portalach społecznościowych – szkic problematyki

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2509 ze zm.).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych i w sprawie uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119, s. 1).

Dekret legislacyjny z 10 sierpnia 2018 r., nr 101, GU (Gazzetta ufficiale) Serie Generale n. 205 del 4.9.2018.

Literatura

Borysiak W., Dziedziczenie. Konstrukcja prawna i ochrona, Warszawa 2013.

Grochowski M., Inheritance of the Social Media Accounts in Poland, "European Review of Private Law" 2019, vol. 27 (5), s. 1195-1206. <https://doi.org/10.54648/ERPL2019065>

Gwiazdomorski J., Prawo spadkowe w zarysie, Warszawa 1990.

Kawałko A., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Spadki, red. M. Habdas, M. Fras, Warszawa 2019, art. 922.

Kremis J., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2014.

Mularski K., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. III, red. M. Gutowski, Warszawa 2022.

Nemeth K., Carvalho J.M., Digital Inheritance in the European Union, "Journal of European Consumer and Market Law" 2017, No. 6, s. 253-260.

Patti F.P., Bartolini F., Digital Inheritance and Post Mortem Data Protection: The Italian Reform, "Bocconi Legal Studies Research Paper Series" 2019, No. 3397974, s. 1-11.

Pazdan M., [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. II, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2015.

Pyziak-Szafnicka M., [w:] System Prawa Prywatnego, t. I, Prawo cywilne - część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2012, s. 775-933.

Serafin T., "Dziedziczenie treści cyfrowych". Zarys problematyki, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego", Prawo 28, 2020, nr 110, s. 210-223.

<https://doi.org/10.15584/znurprawo.2020.28.15>

Szkałuba D., Dziedziczenie dóbr cyfrowych w postaci dostępu do konta na portalu społecznościowym. Glosa do wyroku Federalnego Trybunału Sprawiedliwości z 12 lipca 2018 r., III ZR 183/17, "Europejski Przegląd Sądowy" 2021, nr 1, s. 37-44.

Waga Z., Dziedziczenie konta na Facebooku - czy powtórzenie tezy wyroku BGH z 12 lipca 2018 r. na gruncie prawa polskiego jest możliwe?, "Rejent" 2019, nr 9, s. 120-141.

Orzecznictwo

Uchwała SN z 13 grudnia 2013 r., III CZP 79/13, LEX nr 1400579.

Źródła internetowe

<https://www.facebook.com/help/991335594313139> (dostęp: 15.03.2022).

<https://www.facebook.com/legal/terms> (dostęp: 15.03.2022).

Brusik T., 3 mld użytkowników Facebooka już w 2022 roku, rysujefejsbuki.pl, 5.12.2021,

<https://rysujefejsbuki.pl/news/liczba-uzytownikow-facebook/> (dostęp: 14.03.2022).

Griffin A., Facebook will have more dead people than living ones by the end of the century, researcher claims, Independent z 7.03.2016 r., <https://www.independent.co.uk/tech/facebook-will-have-more-dead-people-than-living-ones-by-the-end-of-the-centuryresearcher-claims-a6917411.html> (dostęp: 22.03.2022).

Wyrok Federalnego Trybunału Sprawiedliwości w Niemczech z 12 lipca 2018 r., III ZR 183/17,

<https://juris.bundesgerichtshof.de/cgi-bin/rechtsprechung/document.py?Gericht=bgh&Art=en&nr=86602&pos=0&anz=1> (dostęp: 22.03.2022).

Jakub Szymanowski Tajemnica przedsiębiorstwa w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego

Akty prawne

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Ustawa z 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 1926 r. Nr 96, poz. 559, tekst jedn. Dz.U. z 1930 r. Nr 56, poz. 467 ze zm.).

Ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

Ustawa z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.).

Ustawa z 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.).

Literatura

Celejewska-Rajchert A., [w:] Prawo administracyjne, red. J. Jagielski, M. Wierzbowski, Warszawa 2019.

Gawrońska-Baran A., [w:] A. Gawrońska-Baran, E. Wiktorowska, P. Wójcik, A. Wiktorowski, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Warszawa 2021.

Gogulski S., Sołtysiński S., [w:] Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, red. J. Szwaja, Warszawa 2019.

Nowińska E., [w:] E. Nowińska, K. Szczepanowska-Kozłowska, Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, Warszawa 2018.

Szostak R., Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 21 października 2005 r., III CZP 74/05, „Glosa” 2006, nr 3, s. 119–126.

Wiktorowski A., [w:] A. Gawrońska-Baran, E. Wiktorowska, P. Wójcik, A. Wiktorowski, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Warszawa 2021.

Wójcik P., Tajemnica przedsiębiorstwa w zamówieniach publicznych, Wrocław 2010.

Orzecznictwo

Uchwała SN z 21 października 2005 r., III CZP 74/05, LEX nr 156976.

Wyrok SO w Szczecinie z 25 stycznia 2013 r., II Ca 1285/12, LEX nr 1714998.

Wyrok SO w Warszawie z 17 czerwca 2019 r., XXIII Ga 148/19, LEX nr 2753908.

Wyrok SO w Rzeszowie z 25 listopada 2019 r., V Ca 605/19, niepubl.

Wyrok SO w Warszawie z 1 października 2021 r., XXIII Zs 53/21, LEX nr 3256657.

Wyrok TS z 14 lutego 2008 r., C-450/06, Varec SA v. Belgian State, EU:C:2008:91.

Wyrok KIO z 29 stycznia 2013 r., KIO 83/13, LEX nr 1285247.

Uchwała KIO z 18 września 2014 r., KIO/KD 79/14, LEX nr 1661445.

Wyrok KIO z 27 stycznia 2015 r., KIO 54/15, LEX nr 1611777.

Wyrok KIO z 16 marca 2016 r., KIO 289/16, LEX nr 2015698.

Wyrok KIO z 22 sierpnia 2016 r., KIO 1436/16, LEX nr 2123675.

Wyrok KIO z 28 lipca 2017 r., KIO 1460/17, LEX nr 2349321.

Wyrok KIO z 1 września 2017 r., KIO 1662/17, LEX nr 2377428.

Wyrok KIO z 5 stycznia 2018 r., KIO 2660/17, LEX nr 2442415.

Wyrok KIO z 25 czerwca 2018 r., KIO 918/18, LEX nr 2535082.

Wyrok KIO z 27.08 2018 r., KIO 1607/18, LEX nr 2578366.

Wyrok KIO z 23 listopada 2018 r., KIO 2295/18, LEX nr 2620610.

Wyrok KIO z 26 listopada 2018 r., KIO 2296/18, LEX nr 2620414.

Wyrok KIO z 27 listopada 2018 r., KIO 2325/18, LEX nr 2588906,

Wyrok KIO z 5 grudnia 2018 r., KIO 2395/18, LEX nr 2620466.

Wyrok KIO z 17 grudnia 2018 r., KIO 2498/18, LEX nr 2621894.

Wyrok KIO z 11 lutego 2019 r., KIO 148/19, LEX nr 2654023.

Wyrok KIO z 13 lutego 2019 r., KIO 185/19, LEX nr 2630081.

Wyrok KIO z 25 lutego 2019 r., KIO 259/19, LEX nr 2676532.

Wyrok KIO z 26 lutego 2019 r., KIO 260/19, LEX nr 2676512.

Wyrok KIO z 7 marca 2019 r., KIO 289/19,
<https://orzeczenia.uzp.gov.pl/Home/Details/10541?NewPZP=0&Fle=1&SCnt=1&Dt=07-03-2019%20-%2007-03-2019&Pg=1&total=5&ind=2> (dostęp: 24.04.2022).

Wyrok KIO z 7 sierpnia 2019 r., KIO 1425/19, LEX nr 2736213.

Wyrok KIO z 14 października 2019 r., KIO 1926/19, LEX nr 2745478.

Wyrok KIO z 17 października 2019 r., KIO 2673/18, LEX nr 2630067.

Uchwała KIO z 23 lipca 2020 r., KIO/KD 41/20, LEX nr 3063393.

Wyrok KIO z 29 września 2020 r., KIO 1965/20, LEX nr 3075241.

Wyrok KIO z 14 października 2020 r., KIO 1747/20, LEX nr 3082207.

Wyrok KIO z 15 października 2020 r., KIO 2298/20, LEX nr 3097231.

Wyrok KIO z 30 października 2020 r., KIO 2310/20, LEX nr 3097190.

Wyrok KIO z 15 stycznia 2021 r., KIO 3324/20, LEX nr 3123094.

Wyrok KIO z 3 lutego 2021 r., KIO 20/21, LEX nr 3146794.

Wyrok KIO z 3 lutego 2021 r., KIO 24/21, LEX nr 3146789.

Wyrok KIO z 15 lutego 2021 r., KIO 158/21, LEX nr 3125909.

Wyrok KIO z 18 marca 2021 r., KIO 506/21, LEX nr 3171472.

Wyrok KIO z 13 kwietnia 2021 r., KIO 796/21, LEX nr 3210893.

Wyrok KIO z 17 maja 2021 r., KIO 911/21, LEX nr 3213906.

Wyrok KIO z 23 czerwca 2021 r., KIO 1173/21, LEX nr 3231671.

Wyrok KIO z 9 lipca 2021 r., KIO 1383/21, LEX nr 3246025.

Wyrok KIO z 20 lipca 2021 r., KIO 1530/21, LEX nr 3258917.

Źródła internetowe

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych nr 12/2021,
https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0024/53457/BIUZPnr12-2021.pdf (dostęp: 5.03.2022).

Mateusz Gawroński Podmiotowe i czasowe aspekty ochrony informacji poufnych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa – zarys problematyki

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2509 ze zm.).

Ustawa z 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1170).

Ustawa z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.).

Ustawa z 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1637).

Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej z 15 kwietnia 1994 r. (Dz.Urz. UE L 336 z 1994 r., s. 214, ze zm.).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz.Urz. UE L 157, s. 1).

Literatura

Abell M., Wayne W., Protection of a Franchisor's Know-How under the Proposed EU Trade Secrets Directive, „International Journal of Franchising Law” 2015, vol. 13 (2), s. 37–40.

Barta J., Markiewicz R., Matlak A., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 13, Prawo autorskie, red. J. Barta, Warszawa 2017.

Giesen B., Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na gruncie art. 11 ZNKU, „Studia Prawa Prywatnego” 2013, nr 2, s. 3–21.

Kostański P., du Vall M., [w:] Prawo patentowe, red. E. Traple, Warszawa 2017.

Kulis W., Czy tajemnica przedsiębiorstwa jest w Polsce należycie chroniona, „Rzeczpospolita” z 21.03.2019 r.

Michalak A., Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa. Zagadnienia cywilnoprawne, Kraków 2006.

Michalak A., [w:] Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, red. M. Zdyb, M. Sieradzka, Warszawa 2016.

Modrzejewska M., Przepisy KSH jako źródło zobowiązania do zachowania w poufności tajemnicy przedsiębiorstwa, [w:] Wykonanie zobowiązań. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Adamowi Brzozowskiemu, red. K. Bilewska, D. Krekora-Zajęc, Warszawa 2020.

Norek E., Przedsiębiorstwo w obrocie gospodarczym, Warszawa 2008.

Nowińska E., du Vall M., Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, Warszawa 2013.

Ostrowska K., Stępień A., Definicja tajemnicy przedsiębiorstwa według dyrektywy 2016/943 i jej implementacja do krajowych porządków prawnych na przykładzie Niemiec i Polski, „Monitor Prawniczy” 2019, nr 12, s. 649–655.

Romanowska K., Drązkiewicz-Wenzel D., Tajemnica przedsiębiorstwa – wybrane zagadnienia, „Monitor Prawniczy” 2014, nr 19, s. 1048–1056.

Saias M., Unlawful acquisition of trade secrets by cyber theft: between the Proposed Directive on Trade Secrets and the Directive on Cyber Attacks, „Journal of Intellectual Property Law & Practice” 2014, vol. 9 (9), s. 721–729. <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpu117>

Sołtysiński S., Gogulski S., [w:] Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, red. J. Szwaja, Warszawa 2019.

Szczepanowska-Kozłowska K., [w:] E. Nowińska, K. Szczepanowska-Kozłowska, Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, Warszawa 2022.

Traple E., Ochrona informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa w ZNKU a ochrona tajemnic ujawnionych w trakcie negocjacji, „Monitor Prawniczy” 2003, nr 21, dodatek, s. 6–11.

Wojcieszko-Głuszko E., Ochrona prawna know-how w prawie polskim na tle prawnoporównawczym, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Wynałazczości i Ochrony Własności Intelektualnej” 2002, nr 81, s. 185–195.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 5 września 2001 r., I CKN 1159/00, LEX nr 49482.

Źródła internetowe

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz niektórych innych ustaw. Uzasadnienie (VIII kadencja, druk sejm. nr 2549), <https://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2549> (dostęp: 18.08.2022).

Izabella Zagórna Granice dopuszczalnej modyfikacji ustawowej zasady reprezentacji spółek kapitałowych przez zarząd

Akty prawne

Dekret o rejestrze handlowym z 7 lutego 1919 r. (Dz. Praw P. Pol. Nr 14, poz. 164 ze zm.).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 czerwca 1934 r. – Kodeks handlowy (Dz.U. Nr 57, poz. 502 ze zm.).

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 685 ze zm.).

Ustawa z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467 ze zm.).

Literatura

Glicz M., [w:] M. Balwicka-Szczyrba, A. Sylwestrzak, M. Glicz, Komentarz do niektórych przepisów ustawy – Kodeks cywilny, [w:] Pełnomocnictwo. Komentarz, Warszawa 2020.

Borkowski M., Reprezentacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, Warszawa 2009.

Doliwa A., Prokura w świetle zmienionych przepisów Kodeksu cywilnego, „Monitor Prawniczy” 2003, nr 20, s. 3–7.

Kidyba A., [w:] M. Dumkiewicz, A. Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 1–300 Kodeksu spółek handlowych, Warszawa 2023.

Dumkiewicz M., Zakres swobody wspólników w kształtowaniu sposobu reprezentacji spółki handlowej, „Przegląd Prawa Handlowego” 2011, nr 5, s. 55–58.

Grykiel J., Skuteczność czynności prawnej dokonanej przez podmiot wpisany do rejestru przedsiębiorców KRS a sposób reprezentacji ujawniony w tym rejestrze. Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 30 maja 2008 r., III CZP 43/08, „Monitor Prawniczy” 2009, nr 21, s. 1180–1184.

Juśko M., Sposób reprezentacji spółki kapitałowej przez jednoosobowy zarząd, „Przegląd Prawa Handlowego” 2013, nr 10, s. 15–21.

Kidyba A., Dyrektor jako organ przedsiębiorstwa państwowego, Warszawa 1993.

Kidyba A., Kodeks spółek handlowych, t. I i II, Komentarz, Kraków 2005.

Kidyba A., Komentarz aktualizowany do art. 301–633 Kodeksu spółek handlowych, Warszawa 2023.

Kidyba A., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz, Warszawa 2005.

Kidyba A., Kopaczyńska-Pieczniak K., Znaczenie umowy spółki w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, [w:] K. Kopaczyńska-Pieczniak, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Biblioteka Prawa Spółek, t. III, red. serii A. Kidyba, Warszawa 2010.

Kopaczyńska-Pieczniak K., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. III, Komentarz do art. 301–490, red. A. Kidyba, Warszawa 2010.

Kucharska A., Reprezentacja w spółkach kapitałowych, Warszawa 2004.

Kuropatwiński J., Dopuszczalność różnicowania sposobu reprezentacji spółki z o.o., „Prawo Spółek” 1998, nr 10, s. 7–14.

Kwaśnicki R.L., „Specjalne” zasady reprezentacji spółek handlowych posiadających zarząd, „Prawo Spółek” 2004, nr 3, s. 26–35.

Litwińska-Werner M., [w:] System Prawa Handlowego, t. 2A, Prawo spółek handlowych, red. S. Włodyka, Warszawa 2007.

Mróz T., Podstawowe problemy szczególnej reprezentacji spółki z o.o. (art. 210 § 1 k.s.h.), „Przegląd Prawa Handlowego” 2019, nr 9, s. 18–24.

Nawojska-Fahrenholz A., Reprezentacja podmiotów niebędących osobami fizycznymi w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2020.

Naworski J.P., [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. 2, red. T. Siemiątkowski, R. Potrzeszcz, Warszawa 2011.

Olszak K., Reprezentacja bierna spółki jawnej przy reprezentacji czynnej łącznej przez wspólników, „Monitor Prawa Handlowego” 2020, nr 3, s. 25–29.

Osajda K., Reprezentacja spółki kapitałowej w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego, „Glosa” 2011, nr 4, s. 5–17.

Pazdan M., [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz. Art. 1–44910, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2020.

Popardowski P., Reprezentacja spółek kapitałowych w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego – przegląd orzecznictwa, „Glosa” 2013, nr 1, s. 5–19.

Popiołek W., [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, red. W. Pyziół, Warszawa 2008.

Pyziół W., [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, red. W. Pyziół, Warszawa 2008.

Radwański Z., Prawo cywilne – część ogólna, Warszawa 2003.

Skorek B., Prokura jako szczególny rodzaj pełnomocnictwa, „Przegląd Prawa Handlowego” 2009, nr 6, s. 22–24.

Sołtysiński S., [w:] S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks spółek handlowych, t. 1, Komentarz do art. 1–150, Warszawa 2006.

Szajkowski A., Szumański A., Szwaja J., Kodeks spółek handlowych, t. 2, Komentarz do art. 151–300, Warszawa 2005.

Szydło W., Pojęcie reprezentacji. Uwagi teoretycznoprawne, „Przegląd Prawa i Administracji” 2010, nr 82, s. 35–49.

Wiśniewski A.W., [w:] Kodeks spółek handlowych, t. 3A, red. A. Opalski, Warszawa 2016.

Włodyka S., [w:] System Prawa Handlowego, t. 2A, Prawo spółek handlowych, red. A. Szumański, Warszawa 2019.

Zbiegień-Turzańska A., Reprezentacja spółek kapitałowych i spółdzielni, Warszawa 2018.

Orzecznictwo

Uchwała SN z 29 listopada 1991 r., III CZP 125/91, LEX nr 3735.

Uchwała SN z 24 października 1996 r., III CZP 112/96, LEX nr 27454.

Uchwała SN z 30 maja 2008 r., III CZP 43/08, LEX nr 379851.

Wyrok SN z 15 czerwca 2012 r., II CSK 217/11, LEX nr 1218535.

Uchwała SN (7) z 30 stycznia 2015 r., III CZP 34/14, LEX nr 1629647.

Postanowienie SN z 17 kwietnia 2015 r., I CSK 289/14, LEX nr 1710339.

Wyrok SN z 10 grudnia 2019 r., IV CSK 427/18, „Glosa” 2021, nr 1, poz. 13.

Wyrok SA we Wrocławiu z 9 października 2012 r., II AKa 265/12, LEX nr 1238647.

Wyrok SA w Łodzi z 2 września 2015 r., III AUa 1558/14, LEX nr 1842677.

Wyrok SA w Krakowie z 11 czerwca 2019 r., III AUa 746/18, LEX nr 2712212.

Wyrok SA w Lublinie z 10 listopada 2020 r., III APa 18/20, LEX nr 3101597.

Źródła internetowe

Deloitte Polska, Analiza pt. „Sąd Najwyższy: Prokura łączna tylko z drugim prokurentem, Uchwała Sądu Najwyższego dotycząca dopuszczalności ustanowienia prokury łącznej z członkiem zarządu oraz jej praktyczne konsekwencje”, <https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/doradztwo-prawne/articles/alerty-prawne/prokura-laczna-niewlasciwa.html> (dostęp: 29.01.2023).

Aleksandra Kopacz Zdolność rejestracyjna zapachu jako znaku towarowego

Akty prawne

Ustawa z 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1170).

Ustawa z 20 lutego 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. poz. 501).

Pierwsza dyrektywa Rady z 21 grudnia 1988 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (89/104/EWG) (Dz.Urz. WE L 40, s. 1, ze zm.).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z 22 października 2008 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (wersja skodyfikowana) (Dz.Urz. UE L 299, s. 25).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z 16 grudnia 2015 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.Urz. UE L 336, s. 1 ze zm.).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE L 154, s. 1).

Literatura

Kępiński J., [w:] System Prawa Handlowego, t. 3, Prawo własności przemysłowej, red. E. Nowińska, K. Szczepanowska-Kozłowska, Warszawa 2005.

Kępiński M., Projekt nowej dyrektywy dotyczącej znaków towarowych i jej możliwe konsekwencje dla ustawodawcy polskiego, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2014, nr 4, s. 45–55.

Kostański P., Marek T., Wybrane zagadnienia nowelizacji europejskiego prawa znaków towarowych, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2015, nr 4, s. 86–107.

Kowalczyk-Kędziarska M., Nowa definicja znaku towarowego – nowelizacja polskiej ustawy w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2019, nr 4, s. 134–148.

Kuberski D., Karnoprawna ochrona znaku towarowego. Teoria i praktyka, Warszawa 2021.

Modrzejewska M., Zniesienie wymogu graficznej przedstawialności znaków towarowych – uwagi na tle nowelizacji ustawy – Prawo własności przemysłowej, „Przegląd Prawa Handlowego” 2021, nr 12, s. 37–47.

Nowak A., Dopuszczalność objęcia ochroną prawnoautorską zapachu i smaku w świetle najnowszego orzecznictwa TSUE, „Studia Prawa Prywatnego” 2019, nr 3, s. 71–88.

Sitko J.J., [w:] T. Demendecki, A. Niewęglowski, J.J. Sitko, J. Szczotka, G. Tylec, Prawo własności przemysłowej. Komentarz, Warszawa 2015.

Sztobryn K., Niekonwencjonalne znaki towarowe. Część 1. Zapach i smak, „Europejski Przegląd Sądowy” 2010, nr 10, s. 20–24.

Wojcieszko-Głuszko E., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 14B, Prawo własności przemysłowej, red. R. Skubisz, Warszawa 2017.

Wójcik E., Zapachowy znak towarowy, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Prawa Własności Intelektualnej” 2010, nr 3, s. 61–76.

Orzecznictwo

Wyrok SN z 22 lutego 2007 r., III CSK 300/06, LEX nr 270905.

Wyrok TS z 12 grudnia 2002 r., C-273, Ralf Sieckmann v. Deutsches Patent-und Markenamt, EU:C:2002:748.

Wyrok TS z 27 listopada 2003 r., C-283/01, Shield Mark BV v. Joost Kist H.O.D.N. Memelex, EU:C:2003:641.

Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z 27 października 2005 r., T-305/04, Eden SARL v. Urząd Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego., EU:T:2005:380.

Decyzja IV Izby Odwoławczej OHIM z 25 sierpnia 2003 r., R 781/1999-4, Sound Mark (Roar of a Lion), <https://www.copat.de/markenformen/r0781-1999-4.pdf> (dostęp: 23.03.2022).

Decyzja IV Izby Odwoławczej OHIM z 27 września 2017 r., R 708/2006-4, Tarzan Yell (Sound Mark), <http://www.tarzan.com/docs/yell.pdf> (dostęp: 23.03.2022).

Opinia rzecznika generalnego Ruiz-Jarabo Colomer z 6 listopada 2001 r., C-273/00, EU:C:2001:594.

Źródła internetowe

Brief, Ophone: automatyczna innowacja, Brief.pl, 17.06.2014, https://brief.pl/ophone_automatyczna_innowacja/ (dostęp: 18.03.2022).

Wytyczne Prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie znaków towarowych, <https://uprp.gov.pl/pl/przedmioty-ochrony/ogolne-wytyczne-prezesa-uprp/wytyczne-w-zakresie-znakow-towarowych-abstrakcyjna-zdolnosc-odrozniajaca/oznaczenia-niedajace-sie-postrzegac-wizualnie> (dostęp: 16.03.2022).

Filip Pańczyk **Tranzycja w polskim porządku prawnym – ewolucja regulacji, uwagi de lege lata i postulaty de lege ferenda**

Akty prawne

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Dekret z 8 czerwca 1955 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. Nr 25, poz. 151 ze zm.).

Ustawa z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.).

Ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.).

Ustawa z 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.).

Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.).

Ustawa z 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1378 ze zm.).

Literatura

Adamczewska-Stachura M., Pilch P., Postępowania w sprawach o ustalenie płci – przewodnik dla sędziów i pełnomocników, Warszawa 2020.

Adamczyk M., Prawna regulacja zabiegów zmiany płci w wybranych krajach europejskich, „Przegląd Sądowy” 2009, nr 2, s. 140–154.

Bieńkowska M., Transobywatelstwo po polsku. Transseksualista/ka jako obywatel, "Pogranicze. Studia Społeczne" 2013, t. XXII, s. 171-183. <https://doi.org/10.15290/pss.2013.22.12>

Błaszczak Ł., Charakter prawny powództwa o zmianę płci. Dylematy na gruncie prawa procesowego cywilnego, "Wrocławskie Studia Erazmiańskie" 2015, nr 9, s. 131-156.

Bodnar A., Wprowadzenie, [w:] Prawa osób transseksualnych. Rozwiązania modelowe a sytuacja w Polsce, red. A. Śledzińska-Simon, Warszawa 2010.

Boratyńska M., Ustawa o uzgodnieniu płci a przygody transseksualistów w próżni legislacyjnej, "Prawo i Medycyna" 2015, nr 3, s. 53-83.

Brzozowski W., W sprawie projektu ustawy o uzgodnieniu płci, "Przegląd Sejmowy" 2013, nr 6, s. 117-124.

Dynarski W., Glosariusz, [w:] Prawa osób transseksualnych. Rozwiązania modelowe a sytuacja w Polsce, red. A. Śledzińska-Simon, Warszawa 2010.

Dynarski W., Grodzka A., Podobińska L., Tożsamość płciowa - zagadnienia medyczne, społeczne i prawne, [w:] Prawa osób transseksualnych. Rozwiązania modelowe a sytuacja w Polsce, red. A. Śledzińska-Simon, Warszawa 2010.

Filar M., Prawne i społeczne aspekty transseksualizmu, "Państwo i Prawo" 1987, nr 7, s. 67-77.

Florczak-Wątor M., [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, red. P. Tuleja, Warszawa 2021. <https://doi.org/10.12797/9788381383370.03>

Grzejszczak R., Transpłciowość w świetle badań, [w:] Sytuacja prawna osób transpłciowych w Polsce. Raport z badań i propozycje zmian, red. W. Dynarski, K. Śmieszek, Warszawa 2013.

Grzejszczak R., Krzywdzińska A., Społeczne spostrzeżenie transseksualności, [w:] Sytuacja prawna osób transpłciowych w Polsce. Raport z badań i propozycje zmian, red. W. Dynarski, K. Śmiszek, Warszawa 2013.

Ignatowicz J., Glosa do uchwały SN z 22 września 1995 r., III CZP 118/95, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 1996, nr 4, s. 191–194.

Imieliński K., Zarys seksuologii i seksriatrii, Warszawa 1982.

Imieliński K., Dulko S., Przekleństwo Androgyne. Transseksualizm: mity i rzeczywistość, Warszawa 1988.

Karakulski J., Pyłko J., Wątpliwości konstytucyjne w zakresie sądowej procedury zmiany płci, „Internetowy Przegląd Prawniczy TBSP UJ” 2017, nr 2, s. 65–81.

Knyziak I., Legalność zabiegu adaptacyjnego (zagadnienia prawnokarne i cywilnoprawne), „Państwo i Prawo” 2016, nr 9, s. 54–66.

Koziński M., Pilch P., Więckiewicz K., Sądowa procedura uzgodnienia płci. Pytania i odpowiedzi, Warszawa 2021.

Krawiec G., Koncepcje płci człowieka a prawo administracyjne, Warszawa 2015.

Michalik J., Kiedy ciało jest więźniem a państwo strażnikiem. Analiza procedury zmiany płci metrykalnej w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem kryterium ustalenia płci, „Internetowy Przegląd Prawniczy TBSP UJ” 2019, nr 2, s. 61–86.

Młot M., Sytuacja prawna osób transseksualnych pozostających w związku małżeńskim, „Kortowski Przegląd Prawniczy” 2016, nr 2, s. 203–209.

Osajda K., Transseksualizm w świetle prawa i praktyki sądów polskich, „Przegląd Sądowy” 2004, nr 5, s. 143–162.

Pisuliński J., Kwestia sprostowania w akcie urodzenia transseksualisty danych dotyczących płci. Glosa do uchwały SN z 22 czerwca 1989 r., III CZP 37/89, „Państwo i Prawo” 1991, nr 6, s. 112–116.

Radwański Z., Olejniczak A., Prawo cywilne – część ogólna, Warszawa 2011.

Rusak-Romanowska P., Sytuacja prawna osób dotkniętych transseksualizmem i interseksualizmem – wybrane zagadnienia prawne, „Metryka. Studia z zakresu prawa osobowego i rejestracji stanu cywilnego” 2014, nr 1, s. 89–100.

Sarnecki P., [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. II, red. L. Garlicki, M. Zubik, Warszawa 2016.

Smyczyński T., Zagadnienie transseksualizmu a stan cywilny, [w:] System Prawa Prywatnego, t. 11, Prawo rodzinne i opiekuńcze, red. T. Smyczyński, Warszawa 2014.

Szeroczyńska M., Procedura zmiany płci prawnej transseksualistów a ochrona prawa do życia prywatnego w prawie polskim i zagranicznym, „Studia Prawnicze” 2009, nr 1–2, s. 237–282.

Szeroczyńska M., Śledzińska-Simon A., Założenia zmian prawnych dotyczących osób transpłciowych w prawie polskim, [w:] Sytuacja prawna osób transpłciowych w Polsce. Raport z badań i propozycje zmian, red. W. Dynarski, K. Śmiszek, Warszawa 2013.

Śledzińska-Simon A., Sytuacja prawna osób transseksualnych w Polsce, [w:] Sytuacja prawna osób transpłciowych w Polsce. Raport z badań i propozycje zmian, red. W. Dynarski, K. Śmiszek, Warszawa 2013.

Urbanowicz K., Bętkowska M., Prawne aspekty zmiany płci – uwagi na gruncie prawa polskiego oraz wybranych krajów europejskich, „Medyczna Wokanda” 2018, nr 10, s. 99–109.

Wolter A., Ignatowicz J., Stefaniuk K., Prawo cywilne. Zarys części ogólnej, Warszawa 2017.

Zielonacki A., Zmiana płci w świetle prawa polskiego, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1988, nr 2, s. 39–55.

Orzecznictwo

Uchwała SN z 25 lutego 1978 r., III CZP 100/77, LEX nr 1104539.

Uchwała SN (7) z 22 czerwca 1989 r., III CZP 37/89, LEX nr 3502.

Postanowienie SN z 22 marca 1991 r., III CRN 28/91, LEX nr 519375.

Uchwała SN z 22 września 1995 r., III CZP 118/95, LEX nr 9240.

Wyrok SN z 6 grudnia 2013 r., I CSK 146/13, LEX nr 1415181.

Postanowienie SN z 28 maja 2014 r., I CSK 394/13, LEX nr 1483363.

Wyrok SN z 10 stycznia 2019 r., II CSK 371/18, LEX nr 2616188.

Orzeczenie SW dla m.st. Warszawy z 24 września 1964 r., II CR 515/64, LEX nr 1726970.

Wyrok ETPC z 11 lipca 2002 r., Goodwin v. Zjednoczone Królestwo, skarga nr 28957/95 (HUDOC).

Wyrok ETPC z 23 maja 2006 r., Grant v. Zjednoczone Królestwo, skarga nr 32570/03 (HUDOC).

Wyrok ETPC z 11 września 2007 r., L. v. Litwa, skarga nr 27527/03 (HUDOC).

Wyrok ETPC z 8 stycznia 2009 r., Schlumpf v. Szwajcaria, skarga nr 29002/06 (HUDOC).

Wyrok ETPC z 16 lipca 2014 r., Hämäläinen v. Finlandia, skarga nr 37359/09 (HUDOC).

Wyrok ETPC z 6 kwietnia 2017 r., A.P., Garçon i Nicot v. Francja, skargi nr 79885/12, 52471/13 oraz 52596/13 (HUDOC).

Wyrok ETPC z 11 października 2018 r., S.V. v. Włochy, skarga nr 55216/08 (HUDOC).

Źródła internetowe

Boratyńska M., Opinia w sprawie poselskiego projektu ustawy o uzgodnieniu płci w wersji po autopoprawkach, <http://orka.sejm.gov.pl/rexdomk7.nsf/Opdodr?OpenPage&nr=1469> (dostęp: 15.03.2022).

Fundacja Trans-Fuzja, <https://www.transfuzja.org> (dostęp: 2.08.2022).

Olga, Transseksualność i transpłciowość, Ponton. Edukacja seksualna od Federy, 7.11.2019, <https://ponton.org.pl/lgbtqiap/transseksualnosc-i-transplciowosc/> (dostęp: 12.03.2022).

Ponton. Edukacja seksualna od Federy, <https://ponton.org.pl> (dostęp: 1.08.2022).

Przebieg procesu legislacyjnego poselskiego projektu ustawy o uzgodnieniu płci,
<https://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=85B75FD599203E5DC1257B8F0034A240>
(dostęp: 14.03.2022).

Transgender health in the context of ICD-11,
<https://www.who.int/standards/classifications/frequently-asked-questions/gender-incongruence-and-transgender-health-in-the-icd> (dostęp: 22.06.2023).

Józef Izbicki Charakter prawny umowy o arbitraż w polskiej nauce prawa – przegląd najważniejszych koncepcji

Akty prawne

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.).

Ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm.).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Konwencja o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych sporządzona w Nowym Jorku dnia 10 czerwca 1958 r. (Dz.U. z 1962 r. Nr 9, poz. 41).

Literatura

Błaszczak Ł., Wyrok sądu polubownego w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2010.

Błaszczak Ł., [w:] Postępowanie cywilne, red. E. Marszałkowska-Krześ, Warszawa 2011.

Budniak A., Charakter prawny oraz dopuszczalność zawarcia zapisu na sąd polubowny w prawie polskim i niemieckim (cz. I), „Rejent” 2008, nr 9, s. 37–68.

Budniak-Rogała A., Charakter prawny zapisu na sąd polubowny w postępowaniu cywilnym, Wrocław 2015.

Dalka S., Sądownictwo polubowne w PRL, Warszawa 1987.

Ereciński T., [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część czwarta. Przepisy z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego. Część piąta. Sąd polubowny, red. J. Ciszewski, T. Ereciński, Warszawa 2006.

Ereciński T., Weitz K., Sąd arbitrażowy, Warszawa 2008.

Franusz A., Zapis na sąd polubowny w kontekście zasady autonomii woli, „Kwartalnik ADR” 2009, nr 1, s. 75–87.

Janowski M., Zapis na krajowy sąd polubowny de lege lata i w świetle projektowanych zmian, [w:] Prace laureatów konkursu im. prof. Jerzego Jakubowskiego. Edycja druga, Warszawa 2005.

Korzonek J., „Prorogatio fori” według K.P.C. (Dokończenie), „Głos Sądownictwa” 1931, Rok III, nr 6, s. 343–346.

Kurnicki T., Znowelizowane postępowanie przed sądem polubownym, „Monitor Prawniczy” 2005, nr 22, s. 1120–1129.

Marszałkowska-Krześ E., Błaszczak Ł., Zapis na sąd polubowny a czynności notarialne (wybrane zagadnienia), „Rejent” 2007, nr 9, s. 9–31.

Pazdan M., Bezskuteczność lub nieważność zapisu na sąd polubowny w prawie polskim, [w:] Międzynarodowy i krajowy arbitraż handlowy u progu XXI wieku. Księga pamiątkowa dedykowana doktorowi habilitowanemu Tadeuszowi Szurskiemu, red. P. Nowaczyk, S. Pieckowski, J. Poczobut, A. Szumański, A. Tynel, Warszawa 2008.

Pazdan M., Prawo właściwe do oceny zapisu na sąd polubowny, „Rejent” 2003, nr 10, s. 172–182.

Pruś P., [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, t. II, Art. 506–1217, red. M. Manowska, Warszawa 2011.

Radwański Z., Glosa do postanowienia SN z 13 czerwca 1975 r., II CZ 91/75, „Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych” 1977, nr 5, poz. 83.

Radwański Z., [w:] System Prawa Prywatnego, t. 2, Prawo cywilne – część ogólna, red. Z. Radwański, Warszawa 2008.

Richter M., Kodeks postępowania cywilnego z przepisami wprowadzającymi oraz pokrewnymi ustawami i rozporządzeniami, Przemysł–Warszawa [1933].

Rosenblüth I., Sądownictwo polubowne, „Palestra” 1926, nr 10, s. 461–469.

Siedlecki W., O tzw. umowach procesowych, [w:] Studia z prawa zobowiązań, red. Z. Radwański, Poznań 1979.

Siedlik K., Charakter prawny umowy arbitrażowej w prawie niemieckim i polskim, „Monitor Prawniczy” 2000, nr 2, s. 669–672.

Skąpski A., Ograniczenia dowodzenia w procesie cywilnym, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego” 1981, nr 93, s. 1–96.

Śledziński J., O skutkach prawnych uchylenia przez sąd państwowy wyroku sądu polubownego, „Palestra” 1969, nr 5, s. 47–55.

Tomaszewski M., [w:] System Prawa Handlowego, t. 8, Arbitraż handlowy, red. A. Szumański, Warszawa 2010.

Wiśniewski A.W., Międzynarodowy arbitraż handlowy w Polsce. Status prawny arbitrażu i arbitrów, Warszawa 2011.

Wrzeźniewski P., Charakter prawny zapisu na sąd polubowny, Warszawa 2010.

Zrałek J., Kurowski W., Wpływ przelewu wierzytelności na klauzulę arbitrażową, „Kwartalnik ADR” 2008, nr 3, s. 135–148.

Orzecznictwo

Uchwała SN z 8 marca 2002 r., III CZP 8/02, LEX nr 51699.

Postanowienie SN z 22 lutego 2007 r., IV CSK 200/06, LEX nr 359544.